

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.265/17/2021.

A tanács tagjai: Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Berekméri Ágnes közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: SWIETELSKY Vasúttechnika Kft.
(Celldömölk, Nagy Sándor tér 14.)

A kérelmező képviselője: Dr. Polgár Adrienn felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

Az ajánlatkérő: Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt.
(Sopron, Mátyás király u. 19.)

KRID: 105147968

Az ajánlatkérő képviselője: Görög Tibor felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

Részvételi szándékát jelző érdekelt: Metal Consulting Kft.
Budapest, Bartók Béla út 152.

Érdekelt képviselője: Onder Ügyvédi Iroda, Dr. Onder Péter ügyvéd
(Budapest, Móricz Zsigmond körtér 3/b. 4/5.)
KRID: 18978748

A beszerzés tárgya, értéke: Univerzális vágányon járó kotrógépes szolgáltatás, nettó 200.000.000.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem első, második, harmadik és ötödik kérelmi eleme tekintetében megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 72. § (3) bekezdés első mondatát, a negyedik kérelmi elem tekintetében a Kbt. 72. § (3) bekezdés utolsó mondatát, a hatodik és nyolcadik kérelmi elemeket elutasítja, a hetedik kérelmi elem tekintetében a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő által 2021. április 30-án megküldött összegezését, továbbá valamennyi ezt követően hozott ajánlatkérői döntést.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 2.000.000.-Ft, azaz kétmillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a kérelmező számlájára a jelen határozat megküldésétől számított 8 napon belül utaljon vissza 900.000.-Ft, azaz kilencszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető rendelkezései ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő. A határozat érdemi része ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. Második Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben meghatározott szolgáltatás megrendelése tárgyában, amelynek ajánlati felhívása 2020. november 18-án került feladásra és 2020. november 24-én jelent meg a Közbeszerzési Értesítő 2020/228. számában (EKR001106662020). A felhívásban az alábbi előírások is szerepeltek:

„II.2.3) A teljesítés helye: NUTS-kód: HU22 A teljesítés fő helyszíne: GYSEV Zrt. tulajdonában, üzemeltetésében, használatában, vagyonműködtetésében illetve vagyonkezelésében levő területe

II.2.4) A közbeszerzés ismertetése:

Keretszerződés univerzális vágányon járó kotrógéppel végzett szolgáltatásra nettó 200 000 000 Ft keretösszeg erejéig. Ajánlatkérő a keretösszegeből nettó 155 000 000 Ft összegű keretösszegre vállal lehívási kötelezettséget. Az opciós keretösszeg értéke nettó 45 000 000 Ft. Ajánlatkérő a szerződés időtartama során a lehívási kötelezettséggel terhelt keretösszeg felhasználásával tervezetten 6642 üzemóra mennyiségű szolgáltatást, míg az opciós keretösszeg terhére 1928 üzemóra mennyiségű szolgáltatást kíván megrendelni. Ajánlatkérő a tervezett mennyiségre kötelezettséget nem vállal, azokat a felhívásban tájékoztató jelleggel, a beszerzés üzemórában kifejezett mennyiségének megadása érdekében közli. A szerződés keretében univerzális vágányon járó kotrógéppel végzett szolgáltatás különböző munkák elvégzéséhez kerül megrendelésre, jellemzően:

- síncserék, vágányépítések, bontások
- kitérő cserék
- útátjáró átépítések
- ágyazatscere
- egyéb vasútépítési munkák

II.2.5) Értékelési szempontok

x Minőségi kritérium – 1 Gépkezelő szakemberek szakmai többlettapasztalata (max. 4 fő, max. összesen 96 hónap) 5

Költség kritérium – 5

x Ár – Súlyszám: 95

Az ár nem az egyetlen odaítélési kritérium, az összes kritérium kizárólag a közbeszerzési dokumentációban került meghatározásra.

II.2.7) A szerződés, a keretmegállapodás vagy a dinamikus beszerzési rendszer időtartama

Az időtartam hónapban: 24 vagy Munkanapokban kifejezett időtartam:

vagy Kezdés: (éééé/hh/nn) / Befejezés: (éééé/hh/nn)

A szerződés meghosszabbítható igen

A meghosszabbításra vonatkozó lehetőségek ismertetése: Amennyiben a szerződésben rögzített keretösszeg a hatálybalépéstől számított 24 hónap alatt nem merül ki, úgy Megrendelő jogosult a szerződés hatályának lejártá előtt legkésőbb 30 nappal Vállalkozónak megküldött egyoldalú írásbeli nyilatkozatával a szerződést további 12 hónappal meghosszabbítani

II.2.11) Opciókra vonatkozó információ

Opciók igen

Opciók ismertetése:

Ajánlatkérő eredményes eljárás esetén jelen II.2.4) pontban megjelölt keretösszegre köt szerződést. Ajánlatkérő a keretösszezből nettó 155 000 000 Ft értékre vállal lehívási kötelezettséget. A keretösszezből az opciós rész értéke nettó 45 000 000 Ft, amely értéket a II.2.6) pontban megjelölt becsült érték a Kbt. 16. § (1) bekezdésének megfelelően tartalmazza. Ajánlatkérő az opciós keretösszeg terhére 1928 üzemóra mennyiségű szolgáltatást kíván megrendelni. Az opcionális rész lehívásának határideje a szerződés időtartama. Az opcionális rész lehívása automatikusan, a szerződésben foglaltaknak megfelelően történik.

III.2.2) A szerződés teljesítésével kapcsolatos feltételek: Nyertes ajánlattevő köteles a szerződés teljes időtartamára a tevékenységével összefüggésben okozott károk megtérítésére legalább 100 millió Ft/év és 20 millió Ft/káresemény mértékű felelősségbiztosítást kötni (meglévő felelősségbiztosítását kiterjeszteni). A felelősségbiztosítás igazolása a keretmegállapodás megkötésének feltétele. Nyertes ajánlattevőnek ajánlatában nyilatkozni szükséges, hogy a felhívásban meghatározott mértékű felelősségbiztosítással rendelkezik fog. Amennyiben nyertes ajánlattevő a felelősségbiztosítás meglétét a szerződés megkötésekor nem igazolja, úgy az a szerződés megkötésétől való visszalépésnek minősül és ajánlatkérő a Kbt. 131. § (4) bekezdését alkalmazza.”

2. A dokumentáció 13. pontjában az alábbi előírások is szerepeltek:

„A vállalászási díjként meghatározott nettó üzemóra egységár minden megkezdett üzemóra után elszámolható, de csak a munkaterületre történő kitérkezést követően a munka megkezdésétől a munka befejezéséig. Az univerzális vágányon járó kotrógépes szolgáltatás ajánlati árát egy üzemóra tekintetében kell megadni. Az ajánlati árát a felolvasólapon (elektronikus űrlap formájában) fel kell tüntetni egész szám pontossággal magyar forintban, nettó értékben kifejezve. Ajánlatkérő elvárja, hogy az ajánlati ár a közbeszerzési dokumentumok által meghatározott feltételeknek megfelelő teljesítés reális ellenértékét jelentse. Az üzemóra díj tartalmazza a Vállalkozó által az elvégzendő munkákkal kapcsolatos valamennyi költséget, díjat és ráfordításokat (így különösen: kotrógépek teljesítési helyre történő szállítási költségeit, útdíjakat, a fel- és lerakodás költségét, kezelőszemélyzet teljesítési helyre történő eljutasát, és munkadíját, őrzés-védelem, munkaterületen belül szükséges mozgás költségét, biztosítási, szavatossági költségek, stb.), amelyek a szerződés szerinti feladat teljesítése során Vállalkozónál felmerülnek.”

A dokumentáció részét képező szerződéstervezetben az alábbi előírások is szerepeltek:

„2.1. A Megrendelő megrendeli, a Vállalkozó elvállalja a szerződés tárgya szerinti univerzális vágányon járó kotrógéppel végzett munkák elvégzését Megrendelő részére az egyedi megrendelésben rögzített feltételek, valamint jelen szerződés 1. számú mellékletét képező műszaki leírásban meghatározottak szerint. A teljesítés lehívására Megrendelő általi egyedi megrendeléssel kerül sor.

3.1. Jelen szerződés mindkét Fél képviselőjének cégszerű aláírását követően lép hatályba, és a szerződés hatálybalépésétől számított 24. hónap utolsó napjáig, vagy – ha az hamarabb következik be - a szerződésben rögzített keretösszeg kimerüléséig hatályos. Megrendelő a szerződés hatálya alatt adhat le egyedi megrendeléseket, amelyet Vállalkozó teljesíteni köteles. Amennyiben Szerződő Felek eltérő időpontban írják alá a szerződést, akkor az a legkésőbb aláíró fél aláírásának napján lép hatályba.

3.2. Szerződő Felek megállapodnak, hogy amennyiben a szerződésben rögzített keretösszeg a hatálybalépéstől számított 24 hónap alatt nem merül ki, úgy Megrendelő jogosult a szerződés hatályának lejártá előtt legkésőbb 30 nappal Vállalkozónak megküldött egyoldalú írásbeli nyilatkozatával a szerződést további 12 hónappal meghosszabbítani. A szerződés időbeli hatályának jelen pont szerinti meghosszabbítása a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontja alapján olyan szerződésmódosításnak minősül, amely a szerződés minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, egyértelműen rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának pontos feltételeit és tartalmát. A szerződés ilyen irányú módosításáról Megrendelőt tájékoztató hirdetmény közzétételének kötelezettsége nem terheli.

3.3. Megrendelő a szerződés hatálybalépésétől számított 24. hónap (meghosszabbítás esetén: 36. hónap) utolsó napjáig jogosult a Szerződés 4.1. pontjában meghatározott teljes keretösszeg kimerüléséig egyedi megrendelést küldeni Vállalkozó számára, amelyet Vállalkozó teljesíteni köteles.

4.1. A szerződés keretösszege nettó 200 000 000 Ft + ÁFA, azaz kétszázmillió forint plusz általános forgalmi adó.

4.2. Megrendelő a keretösszegeből nettó 155 000 000 Ft + ÁFA alapösszegre, azaz százötvenötmillió forint plusz általános forgalmi adó összegre vállal lehívási kötelezettséget.

4.3. A fennmaradó nettó 45 000 000 Ft + ÁFA, azaz negyvenötmillió forint plusz általános forgalmi adó összegű opció terhére Megrendelő jogosult bármilyen mennyiségben és összetételben megrendelést lehívni a jelen szerződés hatálya alatt (vételi jog). Vállalkozó tudomásul veszi, hogy az opciós rész értékének egyenletes lehívására, illetve annak teljes mértékű lehívására Megrendelő nem köteles. Az opciós mennyiség tekintetében is irányadó Vállalkozó, mint közbeszerzési eljárásban nyertes ajánlattevő nyertes ajánlatában meghatározott egységár. Az opció lehívása Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontja szerinti szerződésmódosulásnak minősül.

4.4. Az egyedi megrendelések szerinti vállalkozási díj alapját a Vállalkozó nyertes ajánlatában megadott alábbi díj(ak) képezi(k):

Univerzális vágányon járó kotrógéppel végzett szolgáltatás üzemóra díja nettó
Ft/üzemóra

Jelen szerződés rögzített egységár a szerződés hatálya alatt nem változtatható, és nem függ az árfolyamváltozástól.

4.5. Az üzemóra díj tartalmazza minden egyes megrendelés tekintetében a Vállalkozó által az elvégzendő munkákkal kapcsolatos valamennyi költséget, díjat és ráfordításokat (így különösen: kotrógépek teljesítési helyre történő szállítási költségeit, útdíjakat, a fel- és lerakódás költségét, kezelőszemélyzet teljesítési helyre történő eljutását, és munkadíját, őrzés-védelem, munkaterületen belül szükséges mozgás költségét, biztosítási, szavatossági költségek, stb.), amelyek a szerződés szerinti feladat teljesítése során Vállalkozónál felmerülnek. A vállalkozási díjként meghatározott nettó üzemóra egységár minden

megkezdett üzemóra után elszámolható, de csak a munkaterületre történő kikerkezést követően a munka megkezdésétől a munka befejezéséig.

4.6. Vállalkozó Megrendelővel szemben a szerződésben meghatározott egységáron felül semmiféle többlettérítési vagy költségtérítési igénnyel semmilyen jogcímen nem élhet.

4.7. Megrendelő vállalja, hogy napi 6 üzemóránál kevesebb nem kerül megrendelésre. A teljesítés igazolása a 8. pontban meghatározottak szerint történik.

5.5. Az egyedi megrendelésnek legalább az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

- teljesítés helye (pl.: állomás, állomásköz, szelvény) [...]

5.6. Az egyedi megrendelés tartalmazhat pihenőnapi, illetve napi 24 órás folyamatos munkavégzést is, ez esetben a gépkezelők váltásáról Vállalkozó köteles gondoskodni.

5.7. Megrendelő jogosult több egyedi megrendelést küldeni Vállalkozó részére azonos teljesítési időszakra, de eltérő teljesítési helyszínre vonatkozóan.”

3. A 2021. január 14-i, módosított ajánlattételi határidőben négy ajánlattevő nyújtott be ajánlatot, köztük a kérelmező és a Metal Consulting Kft. (a továbbiakban: érdekelt). Az érdekelt felolvasólapján az ajánlati ár értékelési részszerpontra - a bontási jegyzőkönyv szerint – az alábbi megajánlást tette:

„1. Értékelési szempont - Ajánlati ár

Univerzális vágányon járó kotrógép üzemóra díja (nettó Ft/üzemóra): 20 490”

Az érdekelt továbbá az ajánlatában úgy nyilatkozott, hogy a Bagger Consulting Kft.-t, mint kapacitást nyújtó szervezetet igénybe veszi a teljesítés során 4 db univerzális vágányon járó forgókotrógép tekintetében. A Bagger Consulting Kft. a Metal Consulting Kft.-ből való kiválás útján jött létre. Csatolásra került az előszerződés.

4. Az ajánlatkérő 2021. március 10-én a Kbt. 72. § (1) bekezdése alkalmazásával indokolást kért az érdekeltektől is az alábbi tartalommal:

„Kérjük, ajánlattevőket indokolásukban támasszák alá, hogy az ajánlati elem tekintetében tett vállalásaik a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőek. Ajánlatkérő objektív alapú, számszerűsített kalkulációkkal ellátott indokolás benyújtását kéri, amelyben térjen ki a teljesítéshez szükséges feladatok ismertetésére, személyi és tárgyi feltételekre, az egyes feladatok ellátásához a szolgáltatás nyújtásának gazdaságosságára. Az indokolásban ajánlattevő egy üzemórára vonatkozóan mutassa be különösen:

- az élőmunka-ráfordítás mértékére és a kapcsolódó közterhekre, egyéb bérköltségekre, juttatásokra
- a teljesítéshez szükséges tárgyi feltételek biztosításának költségeire (gépköltségek): üzemeltetési költségek (üzemanyag költség, karbantartás, egyéb díjak) és amortizáció
- az üzemóra díjban figyelembe vett a helyszínre jutás költségeit: a kiszállítás folyamatát, megszervezésének módját, költségeit, bemutató a szállító járműveket, a tervezett szállítási útvonalakat, üzemanyag-költségeket, útdíjakat, esetleges engedélyek díját, a figyelembe vett bérköltséget a kapcsolódó közterheket
- vállalati költségek: ügyviteli költségek, biztosítási díjak, stb.
- elérni kívánt haszon mértéke.

Amennyiben ajánlattevő a szerződés adott részének teljesítéséhez alvállalkozót vesz igénybe, kérjük, indokolásában térjen ki az alvállalkozói költségek bemutatására is. Ajánlatkérő felhívja a figyelmet a Kbt. 72. § (2) bekezdésében foglaltakra, mely szerint: [...] Felhívjuk ajánlattevők figyelmét, hogy az ajánlattevőnek konkrétumokat, tényeket és adatokat kell közölnie indokolásában, nem megfelelő a szubjektív tartalmú nyilatkozatok megtétele (pl. piacszerzési, piacra jutási cél, tőkeerős, biztos háttérű cég stb.).”

5. Az érdekelt 2021. március 16-án benyújtotta indokolását (a továbbiakban: első indokolás), amelyben az alábbiak is szerepeltek:

„Tájékoztatam a T. Ajánlatkérőt, hogy a jelen dokumentum 1. számú melléklete (bérlapok) teljes terjedelmében üzleti titok tárgyát képezik. [...]

II. Rövid bemutatás, előzmények

1. Ajánlattevő benyújtott ajánlatában jelezte, hogy változásbejegyzési eljárás van folyamatban. Csatolta az erre vonatkozó iratokat. A változásbejegyzés megtörtént az ajánlat benyújtását követően, melynek eredményeként a Bagger Consulting Kft. kivált a Metal Consulting Kft.-ből, amely változatlan formában működik tovább. Tekintettel arra, hogy a – korábban benyújtott e-akta által tartalmazott szétválási terv szerint – a közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó eszközök (munkagépek) a Bagger Consulting Kft. tulajdonába kerültek, így utóbbi társaság bevonására került sor kapacitást nyújtó szervezetként, amely tény rögzítendő a megfelelő indokolásadás előzményeként.

2. A fentiek tükrében amortizációs költséggel számolni nem kell, ellenben a kapacitást nyújtó részére fizetendő ellenértékkel igen.

3. További előzményként rögzítendő, hogy az ajánlattevő telephelynek/fióktelepnek nem minősülő (ezáltal cégjegyzék változás nem generáló) ingatlanok tekintetében a teljesítéshez szükséges gépek tárolására bérelt ingatlanokat vesz igénybe (Károlyháza (I-es kör, legfelső), Fertőszentmiklós (II.), Ják-Balogunyom (III.), Hegyhátság (IV.)), amely körülmény a kiszállást optimalizálja, annak költségeit jelentősen csökkenti, és amely tény okán a kiszálláshoz szállítójárműre nincs szükség, azaz útdíj nem merül fel, a munkagépek saját lábon elérik bármely teljesítési területet. Természetesen az ezzel járó humán erőforrás, üzemanyag és egyéb költségek felszámításra kerültek. Mellékletként a fentieknek megfelelő kiszállási térképet is csatolja az ajánlattevő.

III. Indokolás:

4. A pályázat benyújtását követően a pályázathoz szükséges gépek a Metal Consulting Kft.-ből a kiváló Bagger Consulting Kft tulajdonába kerültek. A Bagger Consulting Kft., ezzel mint kapacitásnyújtó, üzleti alapon havi 390 ezer forint/db áron adja bérbe az eszközöket a Metal Consulting Kft.-nek, mely összeg 22 napra és napi 8 órára bontva, üzemóránként 2.216.-forint.

5. A gépközlelők a Metal Consulting Kft. állományában található, nettó havi munkabérük [...] ezer forint, ami a járulékokkal növelten [...] ezer forint bérköltséget eredményez gépközlelőnként, mely 22 napra és napi 8 órára, üzemóránként 3.381.-forintot tesz ki.

6. A gépek szervizét-karbantartását a Metal Consulting Kft. végzi, az összköltségek vetítése alapján ez kotrógépenként 2.980 ezer forintot tesz ki évente. Ebből származtatva a havi karbantartási költség 248.333.-forint mely napra, majd napi 8 órára bontva 1.411.-forintot tesz ki üzemóránként.

7. A gépek átlagos üzemanyag felhasználása 22 liter/óra, mely a NAV által 2021 áprilisára prognosztizált 346.-HUF/l nettó árral kalkulálva üzemóránként 7.612.-forintot eredményez. Fontos megjegyezni, hogy ez az összeg az ajánlat benyújtásának pillanatában nettó 304,72,- Ft volt, azaz kedvezőbb, mint az áprilisi (kisebb költség), amely alapján látható, hogy még az áprilisi magasabb üzemanyagköltség mellett is megfelelő haszon maradhat a későbbiekben részletezettek szerint az ajánlattevőnek. www.nav.gov.hu/nav/szolgaltatasok/uzemanyag

8. Az ajánlattevő működési, vállalatirányítási (owerhead) költségei árbevétel arányos vetítés alapján kerültek megállapításra és számszerűsítésre. Ennek alapján a Metal Consulting Kft üzleti tervei 3 alapján ennek a pályázatnak az éves volumene a tervezett éves árbevétel hozzávetőlegesen 20 %-át teszi ki, mely összességében 1.510 ezer forint évente. Ez üzemórára vetítve 176.-forint.

9. A gépek munkahelyszínen történő biztosítására, a Metal Consulting Kft. a GYSEV Zrt. illetékességi területét lefedően géptárolási bérleti szerződések, mely tárolási helyszínekről 20

km-es rádiuszban elérhetőek a munkaterületek, mely távolságot a gépek trailerezés nélkül megtesznek. Ennek költségkalkulációja a következőként alakul: Nevezett gépek 20 km/óra sebességgel tudnak közúton közlekedni, üzemanyag felhasználásuk 22 liter gázolaj/óra, mely a NAV 2021 áprilisára meghatározott üzemanyagáraival (346.-FT/l) 40 kilométerre vetítve 8.304.-forint. 40 km oda-visszaút megtételéhez két órára van szükség, mely a 3.381.-forintos gépkezelői óradíjat figyelembe véve 6.761.-forint. Mindezek mellett a gépek tárolása a helyszíneken 454.-forint per nap. Ezeket a tételeket számszerűsítve egy kiszállás 15.519.-forintba kerül. A szerződés szerint a legkisebb rendelési volumen 6 óra. Ez alapján a legrosszabb esetben $8570:6 = 1428$ kiszállási alkalomra lesz szükség. Ezeket a tételeket üzemóraóra vetítve $(15519 \times 1428) : 8570 = 2.583$.-forint per üzemóra.

10. Az összes költségelem együttesen 17.379.-forintot tesz ki üzemóránként, amihez a Metal Consulting Kft. árazási stratégiájának megfelelően, elvárt fedezetként, az önköltség 17,9 %-a kerül rászámításra. Ezzel az ajánlati ár 20.490.-forintot tesz ki üzemóránként.

Mellékletek:

1. számú melléklet: Bérlapok
2. számú melléklet: Kiszállási térkép”

6. Az ajánlatkérő 2021. március 22-én a Kbt. 72. § (3) bekezdése alkalmazásával az alábbi tartalmú kiegészítő indokolást kérte az érdekelttől:

„1. Kérjük, ajánlattevő a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján kiegészítő indokolás keretében mutassa be a gépkezelők költségeként megadott összeg részletezését oly módon, hogy abból megállapítható legyen a teljesítés során kalkulált gépkezelők száma, kezelőnként a havi bruttó munkabére és külön feltüntetve a kapcsolódó közterhek összege. Felhívjuk ajánlattevő figyelmét, hogy a benyújtott bérlapok eltérő bruttó munkabéreket tartalmaznak, így amennyiben ajánlattevő átlagos munkabérrel kalkulált, úgy szíveskedjen azt egyértelműsíteni és megadni a számítás módját. Kérjük, hogy amennyiben valamely szakember bérköltségekhez kapcsolódó közteher mértéke eltérő, szíveskedjen erre a kiegészítő indokolásban kitérni. Kérjük, a kiegészítő indokolásban térjen ki arra, hogy a bérköltség tervezése során vett-e figyelembe (különösen hétfévi, ünnepnap, éjszakai munkavégzéshez kapcsolódó) bérpótlékot, amennyiben igen, úgy milyen mértékben került tervezésre.

2. Kérjük, ajánlattevő a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján kiegészítő indokolás keretében mutassa be, hogy a munkaterületen a munkagépek őrzési díjával kalkulált-e, amennyiben igen, úgy adja meg, ez melyik költségelemben került tervezésre és milyen összegben.

3. Kérjük, ajánlattevő a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján kiegészítő indokolás keretében mutassa be, hogy a munkagépek tárolására használt ingatlanok bérleti díjával kalkulált-e, amennyiben igen, úgy adja meg, ez melyik költségelemben került tervezésre és milyen összegben.”

7. Az érdekelt által 2021. március 23-án benyújtott kiegészítő indokolásában (a továbbiakban: második indokolás) az alábbiak szerepeltek:

„1. Korábban rögzítésre került miszerint: a gépkezelők a Metal Consulting Kft. állományában található, nettó havi munkabérük [...] ezer forint, ami a járulékokkal növelten [...] ezer forint bérköltséget eredményez gépkezelőnként, mely 22 napra és napi 8 órára, üzemóránként 3.381.-forintot tesz ki. Tájékoztatjuk a T. Ajánlatkérőt, hogy összeadási hiba folytán a szocho, szakképzési hozzájárulás és a bruttó bér összege tévesen került [...] Ft összegben feltüntetésre, az helyesen [...] Ft. Vagyis a korábbi költségelem üzemóraóra lebontva nem 3.381.-Ft, hanem 3.503.-Ft. Ez pedig az óradíjban végső soron 122.-Ft növekedést eredményez, amely növekedés mellett még mindig igazolt az ajánlat gazdasági ésszerűsége. A munkabér során az alábbi tételek kerültek figyelembevételre: [...]

Tájékoztatjuk a T. Ajánlatkérőt, hogy nem átlagbérrel, hanem az ajánlattétel során „megajánlott” szakembereknél alkalmazott munkabérek közül a legmagasabb munkabérrel számolt az ajánlattevő, épp azért, hogy a legrosszabb, az ajánlattevő számára legkedvezőtlenebb költségelem mellett is igazolt legyen a nyereséges teljesítés. Alapvetés, hogy ha egy költségelem csökken a kiadások során, az a vállalozási átalánydíj változatlanul hagyása mellett végső soron magasabb nyereséget eredményez a vállalkozó oldalán. Ha a „megajánlott” szakemberek tényleges munkabérért venné alapul az ajánlattevő, akkor a munkabér költség kisebb lenne, mint amit az ajánlattevő kimutatott, ezzel arányosan nőne a kimutatott nyereség. Jelen esetben 4 azonos munkabért vett alapul az ajánlattevő és nem számolt azzal a számára kedvező tétellel, hogy Cs. L. szakember kordkedvezményes nyugdíjas státuszú, alacsonyabb bruttó munkabérrel teljes munkaidőben dolgozik, utána (szja-t meghaladóan) adófizetési kötelezettség nem áll fenn. Az ajánlattevő azonban a felelős gazdálkodás körében a legrosszabb költségelemet vette alapul, így nem számolt Cs. L. szakember miatt fennálló kedvező költségelemekkel. A fentiek alapján számolt kedvezőtlenebb költségelem teljes mértékben elegendő arra, hogy fedezetet nyújtson az esetleges pótlékfizetésre, hiszen jelen esetben Cs. L.-hoz kapcsolódó tényleges és a tervezett költségelem után „fedezet” keletkezik. (számítás: [...] / használt költségelem / - [...] / Cs. L. tényleges költsége / = [...] - Ft. [...] / 22 = [...] - Ft. [...] / 8 = 2.038 - Ft/üzemóra – fennmaradó fedezet).

2. Előzményként rögzítésre került, hogy az ajánlattevő telephelynek/fióktelepnek nem minősülő (ezáltal cégjegyzék változás nem generáló) ingatlanok tekintetében a teljesítéshez szükséges gépek tárolására bérelt ingatlanokat vesz igénybe (Károlyháza (I-es kör, legfelső), Fertőszentmiklós (II.), Ják-Balogunyom (III.), Hegyhátsál (IV.)), amely körülmény a kiszállást optimalizálja, annak költségeit jelentősen csökkenti, és amely tény okán a kiszálláshoz szállítójárműre nincs szükség, azaz útdíj nem merül fel, a munkagépek saját lábón eléri bármely teljesítési területet. Természetesen az ezzel járó humánerőforrás, üzemanyag és egyéb költségek felszámításra kerültek. Mellékletként a fentieknek megfelelő kiszállási térképet is csatolta az ajánlattevő. Ezen tárolási helyek zártak, oda csak az ajánlattevő alkalmazottja, megbízottja léphet be. Ezen területek őrzési díját a bérleti díj tartalmazza, ami a korábbi indokolásban is kimutatásra került, amely szerint ez a költség 454.-Ft/nap. Ezen napi tétellel számolt az ajánlattevő egy kiszállás esetében és azt a kiszállás költségeleménél vette figyelembe és osztotta vissza egy üzemórára. Korábbi indoklás III/9. pont.

3. Tájékoztatjuk a T. Ajánlattevőt, hogy az ajánlattevő gépeinek tárolása a gépek munkaterületen történő őrzési költségével az ajánlattevő direkt módon nem kalkulált, ennek oka az, hogy a kiszállás költségeinél az ajánlattevő úgy tervezett, hogy az ajánlat szerinti ár akkor is nyújtson megfelelő fedezetet a részére, ha a T. Ajánlatkérő minden esetben kizárólag 6 óra munkavégzést rendelne meg egy adott helyszínre, vagyis a legkisebb mennyiséget és mindig más, különböző helyszínre tenné ezt, amely okból minden egyedi megrendelés esetén a kiszállás felmerülne és a gépnek a saját bázisállomására (tárolási hely) kellene visszatérnie, vagy teljesítési helyet váltania. Az így kalkulált kiszállási díjak és módszer figyelembevételével az ajánlattevő döntése, hogy 1) a gép minden 3 esetben, minden 6 órás teljesítés után hazatér a bázisállomására, hiszen a fedezet erre is megvan, vagy 2) a helyszínen marad és a kiszállás díja fedezi az őrzési költséget.”

8. Az ajánlatkérő a 2021. április 30-án megküldött összegezésében érvényes ajánlattevőként a kérelmezőt és az érdekeltet, nyertesként az érdekeltet jelölte meg, a többi ajánlattevő ajánlatát érvénytelenné nyilvánította.

9. A kérelmező 2021. május 4-én megtekintette az érdekelt indokolását és kiegészítő indokolását, majd 2021. május 7-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be. Az ajánlatkérő 2021. május 12-én a Kbt. 80. § (4) bekezdése alkalmazásával indokolást kért az érdekelttől az alábbiak szerint:

„Kérelmező előzetes vitarendezési kérelmében kifejtett álláspontja szerint Ajánlatkérő jogszerűtlenül nyilvánította a Metal Consulting Kft. ajánlatát érvényessé, tekintettel arra, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlata aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz és az árandokolásban és kiegészítő indokolásban közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. A Kbt. 80. § (4) bekezdése az előzetes vitarendezési kérelem benyújtását követő szabályokról az alábbiak szerint rendelkezik: [...]

Ajánlatkérő a Kérelmező által benyújtott előzetes vitarendezési kérelemben foglaltakra tekintettel indokoltnak tekinti a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján további kiegészítő indokolás, továbbá a Kbt. 71. § (1) bekezdése szerinti felvilágosítás kérését.

Fentiek alapján felhívja a Metal Consulting Kft. [...] ajánlattevőt, hogy az alábbi felhívásnak szíveskedjen eleget tenni:

1. Ajánlattevő a 2021. március 16-án kelt indokolása 10. pontjában feltüntette, hogy „árazási stratégiájának megfelelően, elvárt fedezetként, az önköltség 17,9 % kerül rászámításra”

Kérjük, ajánlattevő a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján kiegészítő indokolás keretében mutassa be az „elvárt fedezet” tartalmát. Kérjük, ajánlattevő kifejezetten nyilatkozzon arról, hogy a vállalkozói kockázat, illetve a vállalkozói elvárt nyereséget a megjelölt összeg tartalmazza-e.

2. Ajánlattevő 2021. március 16-án kelt árandokolás 8. pontjában mutatta be „működési, vállalatirányítási költségeit. A költség összegeként évente felmerülő összeget jelölt meg és ezt az egy éves költséget vetítette az egységárra. Tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötendő szerződés 24 hónap időtartamú, amely időszak alatt kerül megrendelésre az ajánlattevői kalkuláció során figyelembe vett mennyiség, kérjük ajánlattevő a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján kiegészítő indokolás keretében mutassa be annak indokait, amely alapján kizárólag egy év vonatkozásában felmerülő költséget vett figyelembe az egységár meghatározása során.

3. Ajánlattevő 2021. március 16-án kelt árandokolása 9. pontjában bemutatta a gépek helyszínre jutásának, illetve tárolásának költségeit.

A gépek munkaterületre jutásának költségkalkulációja az indokolás 5. pontjában ismertetett bérköltséggel egyező egységáron, 3381 Ft/üzemóra összegben tartalmaz gépkezelői óradíjat. Ajánlattevő 2021. március 23-án kelt kiegészítő indokolásában az árandokolás 5. pontjában ismertetett gépkezelői óradíjat számítási hibára hivatkozással pontosította a gépek munkaterületre jutásának költségkalkulációjának változatlanul hagyása mellett. Kérjük, hogy a Kbt. 71. § (1) bekezdése alapján nyújtson felvilágosítást arra vonatkozóan, hogy az árandokolás 9. pontjában ismertetett költségelemben figyelembe vett bérköltsége milyen indokok alapján tér el a kiegészítő indokolásban ismertetett, korrigált bérköltségtől.

4. Ajánlattevő 2021. március 23-án kelt kiegészítő indokolásában az árandokolásban szereplő összeadási hibára a gépkezelői óradíjat pontosította, amely 122 Ft költségnövekedést eredményezett. Ajánlattevő úgy nyilatkozott, hogy a növekedés mellett még mindig igazolt az ajánlat gazdasági ésszerűsége. Kérjük, ajánlattevő a Kbt. 71. § (1) bekezdése alapján felvilágosítás nyújtása keretében tisztázza azon nyilatkozatát, mely szerint „még mindig igazolt az ajánlat gazdasági ésszerűsége”, tekintettel arra, hogy a költség növekedésével egyidejűleg a többi költség összetételén nem változtatott. Kérjük, hogy amennyiben bérköltség számítása során keletkezett számítási hibát a vállalkozói kockázat és vállalkozói nyereségként kalkulált összeg „terhére” korrigálja, szíveskedjen erről egyértelműen nyilatkozni, és a hiba javítását a teljes áralkulációban átvezetni.”

10. Az érdekelt 2021. május 15-én benyújtott indokolásában (a továbbiakban: harmadik indokolás) az alábbiak szerepeltek:

„1. Ajánlattevő előzetesen rögzíteni kívánja, hogy az indokolása körében nem merült fel új költségelem, álláspontja szerint minden költségelemmel számolt, a korábbi számítási hibáját korrigálta, a fogalomhasználatát egyértelműsítette.

2. A T. Ajánlatkérő által feltett kérdésre az Ajánlattevő akként nyilatkozik, hogy az elvárt fedezet fogalma tartalmazza a nyereséget és a vállalkozói tartalékot is. A jelen válasz további indokolása alább lesz olvasható, a végső következtetés pedig az indokolás utolsó pontjában. Az Ajánlattevő a 17,9% mértékű elvárt fedezetből tervezett tartalékkeretének mértéke 5% míg a tervezett nyereség eredetileg 12,9% volt. Ez a számítási hibák eredményeként változott a tartalékkeret mértékének módosítása nélkül, amely változatlanul az összköltségre számított 5%.

3. Tájékoztatom a T. Ajánlatkérőt az éves vállalatirányítási költségek kapcsán, hogy a korábbi indokolás az alábbiakat tartalmazta: „Az ajánlattevő működési, vállalatirányítási (owerhead) költségei árbevétel arányos vetítés alapján kerültek megállapításra és számszerűsítésre. Ennek alapján a Metal Consulting Kft üzleti terve alapján ennek a pályázatnak az éves volumene a tervezett éves árbevétel hozzávetőleges 20 %-át teszi ki, mely összességében 1.510 ezer forint évente. Ez üzemórára vetítve 176.-forint.” A fentiekből az ajánlattevő ki kívánja emelni, hogy arányos vetítést (arányosítást) rögzített korábban is és, hogy akként fogalmazott, hogy ennek „a pályázatnak az éves volumene a tervezett éves árbevétel %-át teszi ki”, amelyre számítható a vállalatirányítási költség mértéke. Ha az ajánlattevő nem számol az éves árbevételbe a jelen eljárással, az csökken, ha nincs ezen szerződés és ebből eredő árbevétel, úgy nincs ráeső költség, ha van, akkor az árbevétel alapú és teljesen mindegy, hogy mennyi lehívott üzemórával. Ahogy nő az árbevétel, amely a jelen eljárás eredményeként megköthető szerződésből ered, úgy merül fel azzal kapcsolatban költség. Jól látható, hogy az éves mértéket vette alapul az indokolás, azonban az összes szerződés szerinti üzemórára. A hirdetmény opcionális résszel együtt 8570 üzemóra megrendelését/megrendelhetőségét rögzítette. A korábbi indokolásban is akként fogalmazott az ajánlattevő, hogy az költségelem üzemórára vetítve került meghatározásra, osztószámként pedig a 8580-at alkalmazott, hiszen az 1510 ezer forint elosztva 8580-al az 176. Habár itt egy számítási hiba valóban észlelhető, hiszen az összüzemóraszám nem 8580, hanem 8570, amely egy elírás eredménye, vagyis az egy üzemórára eső költség nem 176 forint, hanem 176,2 forint (ha tizedesjegy pontosággal rögzítjük), ami a vállalatvezetési költségelem 0,2 forintos emelkedését jelenti üzemóránként. A fentiek mellett visszatérve az eredeti költségre, Ajánlattevő rögzíteni kívánja, hogy egy olyan tényező van, ami fixnek tekinthető a tervezés során, ez pedig az üzemóraszám, ami 8570. Vagyis nem tudni előre, hogy ezt milyen időn belül hívja le az ajánlatkérő. Ennek megfelelően a vállalatirányítás költségeit üzemórára és nem időegységre kell számítani. Az ajánlattevő – ismételten előadva – egy üzemórára vetítette a költséget, hiszen az akkor is fennáll, ha az összes óra egy év alatt kerül lehívásra és akkor is, ha két év alatt. Ha az üzemórának csak a fele kerülne lehívásra, az vállalatirányítási költség körében csak fele résszel lehetne figyelembe vehető. Ha nem egy éven belül kerül lehívásra az összes üzemóra, azzal a vállalatirányítási költségek arányosan csökkennek, és a lehívás évében merülnek fel. Ajánlattevő megjegyzi, hogy abban a hipotetikus esetben, ha a hirdetmény szerinti 24 hónapos szerződéses időtartamra figyelemmel a vállalatirányítási költséget az üzemórára vetítés helyett évekre alkalmaznánk és – megmagyarázhatatlan okból - kétszer vennénk figyelembe, vagyis a 176,- Ft-ot is – ami ajánlattevő állítása szerint téves számítási elmélet lenne -, az a tervezett nyereségben (lásd alább) még mindig csak egy kisebb csökkenést eredményezne, azaz az ajánlattevői ajánlat ez esetben is nyereséges lesz.

4. A korábban rögzítettek szerint a munkabér során az alábbi tételek kerültek figyelembevételre: [...]

Rögzítésre került továbbá, hogy nem átlagbérrel, hanem az ajánlattétel során „megajánlott” szakembereknél alkalmazott munkabérek közül a legmagasabb munkabérrel számolt az ajánlattevő, épp azért, hogy a legrosszabb, az ajánlattevő számára legkedvezőtlenebb költségelem mellett is igazolt legyen a nyereséges teljesítés. Előadásra került a T. Ajánlatkérő által is rögzítve, hogy összeadási hiba folytán a szocho, szakképzési hozzájárulás és a bruttó bér összege tévesen került [...] -Ft összegben feltüntetésre, az helyesen [...] -Ft. Vagyis a korábbi költségelem üzemórára lebontva nem 3.381.-Ft, hanem 3.503.-Ft. Ez pedig végső soron 122.-Ft növekedést eredményez a költségek körében a nyereség terhére. Felperesnek meg kell jegyeznie, hogy korábban a [...] -Ft osztását hibásan végezte el. A képlet jó volt, azaz [...] -Ft-ot elosztott 22 nappal, azt pedig 8 órával, de a számítása végén rossz eredmény rögzült, mivel a helyes eredmény 3.458.-Ft. Azaz nem 122.-Ft a növekedés, hanem 77.-Ft. A számítási hiba következménye a költségcsökkenés vállalkozói oldalon. Az 1. számú indokolásadás 9. pontja rögzítette, miszerint 40 km oda-visszaút megtételéhez két órára van szükség, mely a 3.381.-forintos gépkezelői óradíjat figyelembe véve 6.761.-forint. A korábbi számítási hibát korrigálva ezen tétel esetében is, az óra vetített munkabéreköltség 3.458.-Ft/óra, két órára ez 6.916.-Ft. 15.519.-Ft helyett a számítási hibát orvosolva a költség 15.674.-Ft. A szerződés szerint a legkisebb rendelési volumen 6 óra. Ez alapján a legrosszabb esetben $8570/6 = 1428$ kiszállási alkalomra lesz szükség. Ezeket a tételeket üzemórára vetítve $(15674 \times 1428)/8570 = 2.612$.-forint per üzemóra, azaz a számítási hiba 29.-forintos különbséget és így költségelem növekedést mutat.

5. A fentieknek megfelelően és az ajánlattevő korábbi nyilatkozatainak megfelelően az gépkezelők munkabér költsége 77.-Ft-tal emelkedett, a kiszállási díj 29.-Ft-tal, míg a üzletvezetési költség 0,2.-Ft-tal üzemóránként, vagyis a teljes költség 106,2.-Ft-tal emelkedett, így az összköltség 17.485.-Ft (kerekítve). A tartalékkeret erre számított 5% $(17.485 \times 1.05 - 17.485)$, azaz 874.-Ft. A fennmaradó 2.131.-Ft az egy órára eső nyereség mértéke. A számítási hibák a korábbi (rászámított) tervezett fedezet 17,9%-os mértékét 17,19%-ra módosították. Ennek megfelelően a 20.490.-Ft/üzemóra díjból a tervezett fedezet 3.005.-Ft/üzemóra (ez a 20.490.-Ft 14,66 %-a), amelyből a tartalékkeret 874.-Ft/üzemóra (20.490.-Ft 4,3 %-a), nyereség 2.131.-Ft/üzemóra (20.490.-Ft 10,36 %-a).

6. Az ajánlat gazdasági ésszerűsége abban áll, hogy valamennyi költség figyelembevétele és a „worst case scenario” elvének minden esetben való alkalmazásával (azaz amikor a tervezés körében az ajánlattevő számára kedvezőbb tényadat helyett ő mégis egy lehetséges legrosszabb esettel számol) a benyújtott ajánlat megfelelő nyereséget biztosít az ajánlattevő részére, megfelelő tartalékkeret fenntartása mellett.”

11. Az ajánlatkérő 2021. május 18-án megküldte a kérelmező részére az előzetes vitarendezési kérelmére adott elutasító válaszát.

12. A kérelmező 2021. május 20-án megtekintette az érdekelt 2021. május 15-i indokolását.

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező nyilatkozatai

13. A kérelmező a 2021. május 27-én benyújtott és hiánypótlásával pontosított jogorvoslati kérelmében nyolc kérelmi elemet terjesztett elő, valamennyi annak megállapítására irányult, hogy az ajánlatkérő az érdekelt ajánlata érvényességét a Kbt. 73. § (2) bekezdés és a Kbt. 72. § (3) bekezdése megsértésével állapította meg. A jogsértés az összegezés megküldésének napján következett be, míg arról a kérelmező legkorábban az előzetes vitarendezési kérelmére adott ajánlatkérői válaszból értesülhetett. Általánosságban

kifejtette, hogy az érdekelt árendokolásában közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető, az érdekelt kalkulációja, azon túl, hogy hiányos, több ponton is súlyos elvi hibákat tartalmaz és a helyes számítással levezetett kalkuláció azt igazolja, hogy a megadott ajánlati ár nem fedezi a szerződés teljesítésével összefüggésben felmerülő költségeket. Idézte a közbeszerzés tárgyára vonatkozó releváns, közbeszerzési dokumentumokban elhelyezett előírásokat (felhívás II.2.4) pontja, II.2.7) pontja, dokumentáció 13. pontja), melyek alapján megállapítható, hogy az ajánlatkérő tervezetten 24 hónap időtartam alatt vállal mindösszesen nettó 155.000.000.-Ft keretösszeget, azaz tervezetten 6642 üzemóra mennyiségű szolgáltatást megrendelni a keretszerződés terhére. A tervezett 24 hónap időtartam +12 hónappal az ajánlatkérő egyoldalú nyilatkozatával meghosszabbítható, tehát a keretszerződés alapján a nyertes ajánlattevőnek úgy kell kalkulálnia, hogy a lehívásként garantált nettó 155.000.000.-Ft keretösszeg felhasználása 36 hónap alatt történik, azaz a tervezett 6642 üzemóra mennyiségű szolgáltatás ellenértékét a nyertes ajánlattevő akár 36 hónap időtartam alatt kapja meg (a nyertes ajánlattevő oldalán bevételként tehát 36 hónap alatt realizálódik). Az opciós mennyiséget is tartalmazó 8570 mennyiségű üzemóra (mindösszesen nettó 200.000.000.-Ft) lehívására az ajánlatkérő a kiírásban nem vállal kötelezettséget (a kiírás alapján: 155.000.000.-Ft keretösszeg, azaz tervezetten 6624 üzemóra a garantált lehívási mennyiség, míg 45.000.000.-Ft keretösszeg, azaz tervezetten 1928 üzemóra az opciós mennyiség).

14. Az első és második kérelmi elem annak megállapítására irányult, hogy az ajánlati ár nem megalapozott a tervezett üzemóra mennyiség téves visszaosztása miatt a vállalatirányítási költség (első kérelem), a gépbérleti díjak és a gépek karbantartási költségei (második kérelem) esetén. Rögzítette a kérelmező, hogy az érdekelt indokolásában a szerződés teljesítésével összefüggésben felmerülő költségek fedezeteként az érdekelt következetesen 8570 mennyiségű üzemóra teljesítése esetén járó ellenértéket, mint várható bevételt feltételez, ami egy alapvetően téves és hibás megközelítés, ugyanis 8570 üzemóra mennyiség teljesítésére az ajánlatkérő nem vállal lehívási kötelezettséget, azaz az ajánlattevők alappal nem számolhattak 8570 üzemóra mennyiség fix megrendelésével és az alapján kalkulált ellenértékkel, mint bevétellel. A szerződés teljesítése során a tervezett bevétel a lehívási kötelezettséggel azonosított nettó 155.000.000.-Ft keretösszeg lehet és a kalkulációnál az ehhez kapcsolódó 6624 üzemóra garantált lehívási mennyiséget lehet alapul venni. Ezzel szemben az opciós mennyiségként megadott további nettó 45.000.000.-Ft opciós keretösszeg és az ehhez rendelt tervezett 1928 üzemóra nem eredményez garantált bevételt a nyertes ajánlattevő oldalán, ergo a felmerülő költségek visszaosztásánál nem alkalmazható alappal a kisebb egységnyi költség összeget eredményező magasabb 8570 osztószám. Erre a következetes téves és hibás megközelítésre hívta fel a figyelmet a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmében. A kérelmező hangsúlyozta, hogy harmadik indokolásában az érdekelt ezzel kapcsolatban egy lényeges, figyelemfelkeltő megjegyzést is tett a 3. pontban: „Egy olyan tényező van, ami fixnek tekinthető a tervezés során, az pedig az üzemóra szám, ami 8570.” Ráadásul ezen indokolásában az érdekelt az ún. worst-case scenario elvét alkalmazva magyarázta az ajánlat gazdasági ésszerűségét, ami már csak azért sem fogadható el, hiszen a 8570 üzemóra mennyiség, mint alkalmazott osztószám, illetve több esetben az 1 év alatti 8570 üzemóra mennyiség megrendelés feltételezése nemhogy a legrosszabb eset a kalkulálás során, hanem épp ellenkezőleg, az egy egységnyi költség számítása során a legkedvezőbb. Az ajánlatkérő által meghatározott feltételek alapján az árkalkulációhoz kapcsolódó worst-case scenario nem más, mint: 36 hónap alatt mindössze az alap, nettó 155.000.000.-Ft keretösszeg, azaz az alap tervezett 6624 üzemóra mennyiség megrendelést jelenti, ha tehát az érdekelt valóban worst-case scenario elvét alkalmazza, úgy a kalkulációban

a 36 hónap, nettó 155.000.000.-Ft keretösszeg és a 6624 üzemóra mennyiség megrendelést kellett volna következetesen alapul venni.

15. A kérelmező előadta, hogy az érdekelt több olyan költségelemet is szerepeltetett az indokolásában, ahol egy adott időtartamra (1 hónap, 1 év) vetített költségből indul ki. Ezeknél a költségeknél azonban következetesen téves (nem azonos időtartamra vetített) üzemóra mennyiséggel számolja az üzemórákra levetített költségeket. Mindenhol a szerződés teljes időtartamára megadott maximális 8570 (tehát az opciós részt is tartalmazó) üzemórával számol (ezzel osztja vissza az adott költséget) és nem veszi figyelembe, hogy ezt az üzemóra mennyiséget az ajánlatkérő (alap esetben) 24 hónap, azaz két év (de a szerződés időtartamának meghosszabbítása esetén akár +12, azaz mindösszesen 36 hónap, azaz három év) időtartam során tervezi megrendelni. Ebben a súlyos elvi hibában szenved a vállalatirányítási költségek elnevezéssel megadott költség, de ugyanezen elvi hibában szenved a gépek bérleti díja és a karbantartási költségek alapján számított költségkalkuláció is, amelyek önmagukban olyan többletet eredményeznek a kalkulációban, amelyekre a megadott nettó 20.490.-Ft/üzemóra ajánlati ár eleve nem (még az 1. pontban levezetett hiba mentén alkalmazott 8570 üzemórával történő osztás esetén sem) nyújt fedezetet. Példaként említette a kérelmező, hogy a vállalatirányítási költség esetében az érdekelt tervezett szerződésből származó bevételére arányosan vetített vállalatirányítási költsége évente 1.510.000.-Ft, amely összeget a két év alatt megrendelni tervezett 8570 üzemórával osztja vissza és így kalkulál 176.-Ft egységnyi költséggel, amelyet az összesítésnél egy üzemórára vetítve figyelembe vesz. Ezt a tételt helyesen minimum dupla költséggel, azaz két évre vetített vállalatirányítási költség alapulvételével kellett volna a kalkulációjában figyelembe venni. A felhívás és a szerződéstervezet alapján (ahol 24 hónap szerződési időtartam szerepel alapvetésként) az ajánlattevők nem számolhatnak automatikusan azzal, hogy a 8570 üzemórát (illetve a garantált 6624 üzemórát) az ajánlatkérő mindösszesen 1 év alatt meríti ki, azaz, hogy a 8570 üzemóra (illetve a garantált 6624 üzemóra) megrendelést eredményező bevételt mindössze 1 évre eső vállalatirányítási költséggel kellene szembe állítani. A fenti elvi hiba fennáll álláspontja szerint a gépbérleti díjaknál és a gépek karbantartási költségeinél szereplő levezetésre, valamint a vállalatirányítási költségeknél is.

16. A gépbérleti díjakkal összefüggésben vitatta az ajánlatkérő előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában azon részét, amely szerint az érdekelt az indokolásában nem állította, hogy a gépek bérleti díját kizárólag a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötendő szerződésből kívánja finanszírozni. Ez az indok véleménye szerint azért nem fogadható el további információ és további konkrétum nélkül, mert ha az érdekelt a gépek bérleti díját és a karbantartási költségeket nem csak kizárólag a tárgyi szerződésből kívánja finanszírozni, akkor számolnia kellett volna külön költséggel a gépek telephelyre történő szállítása, fel- és lerakódása, útdíjak stb. tekintetében, de a kalkuláció ilyen költségeket egyáltalán nem (egyik indokolásban sem) tartalmaz! Ilyen költséget, ezek közül egyik költség elemet sem annak ellenére nem tartalmaz az indokolás, hogy erre vonatkozóan az ajánlatkérő a dokumentáció 13. pontjában konkrétan kérte kalkulálni az üzemóra díj megadása során és az indokoláskérésében konkrétan kérte kimutatni. Ráadásul, még ha a gépek a szerződés teljes időtartama alatt a megadott négy telephelyen vannak folyamatosan, a gépeknek a tárgyi szerződés miatt kialakított négy telephelyre jutásának költségével minimum a szerződés teljesítésének legelején számolni kellett volna, de ilyen költség sem került kimutatásra egyik indokolásban sem. Ha tehát az ajánlatkérő elfogadta, hogy ilyen költségekkel az érdekelt nem számol, akkor azzal azt is elfogadta, hogy a kimutatott költségek fedezetét az érdekeltnek a tárgyi keretszerződés terhére kell tudnia finanszírozni. A gépek végig azon a telephelyeken vannak, amelyeket a tárgyi szerződés teljesítéséhez, a teljes vonalhálózat optimális elérése

miatt alakít ki, ez utóbbi azonban a fent levezetett elvi számítási hiba és a megfelelő fedezettséghez szükséges évi 8448 üzemóra mennyiség miatt nem megalapozott, hiszen ennyi üzemórát a gépek nem dolgoznak évente.

17. Az érdekelt első indokolásában a vállalati költségek megadásánál az alábbiakat szerepeltette: „Ajánlattevő működési, vállalatirányítási költségei árbevétel arányos vetítés alapján kerültek megállapításra és számszerűsítésre. Ennek alapján a Metal Consulting Kft. üzleti tervei alapján ennek a pályázatnak az éves volumene a tervezett éves árbevétel hozzávetőleges 20 %-át teszi ki, amely összességében 1.510.000.-Ft évente. Ez üzemóra vetítve 176.-Ft.” A kérelmező szerint ez nem jelent, nem jelenthet mást, mint azt, hogy a vállalatirányítási költségek tekintetében az érdekelt ugyanolyan arányosítást vett alapul, mint a teljes és a tárgyi szerződés keretében várható éves árbevétel aránya, ami 20 % és ezt az arányosítást alapul véve a tárgyi szerződésre eső éves vállalatirányítási költség 1.510.000.-Ft évente, amely a 8570 üzemóra visszaosztva 1 üzemóra vetítve 176.-Ft költségrészt jelent egy üzemóradíjra rávetítve (az érdekelt számítása szerint). Vitatta az ajánlatkérő azon vitarendezési kérelemre adott válaszát, mely szerint a nyertes ajánlattevő kalkulációját úgy végezte el, hogy gépeinek és gépkezelőinek bizonyos fokú kihasználtságát és az ehhez kapcsolódó árbevételt feltételezte, és ehhez arányosította az egy üzemóra vetített vállalati költségeket is. A vállalati költségek ráosztását olyan arányban végezte el az üzemóra, ahogy a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésből származó tényleges árbevétele a tervezett teljes árbevételhez viszonyul. A kérelmező szerint az érdekelt a vállalati költségek „részletezésénél” nem az ajánlatkérő által idézettekét írta, mindez pusztán a költségek utólagos megmagyarázása, úgy, hogy a megadott költségek valamiképpen beleférjenek a megadott üzemóra díjba. Úgy fért végül bele, hogy az eredetileg megadott és a bevétel arányosan kimutatott éves 20 %-os mértéket egy egyszerű felezéssel az ajánlatkérő a saját értelmezésével – a visszaszámítás logikája mentén – 10 %-ra módosította (ergo az eredetileg egyértelműen éves költségként megadott mértéket egy hirtelen osztással 2 év-re vonatkozó költségként aposztrofálta) és ezzel próbálta korrigálni a két éves várható bevétel vs. egy éves költség szembeállításának problematikáját, aminek az eredménye végül az lett, hogy az elvi hiba nem oldódott meg, csak megfordult és éves várható árbevétel vs. két éves vállalatirányítási költség szembeállításának problematikája lett belőle. Azt nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy az érdekelt eredeti indokolásában „a pályázat az éves volumene”, „a tervezett éves árbevétel hozzávetőleges 20 %-a” és „összességében évente 1.510.000.-Ft” költség adatok konkrétan szerepelnek. A megadott éves 20 %-os arány egy tényadat és az ez alapján kapott éves vállalatirányítási költség is tényadat, ezek utólagos visszaszámítás miatti változtatása nem engedhető meg, ellenkező esetben az azt jelentené, hogy a vállalatirányítási költségre az érdekelt az eredeti indokoláskérésre vonatkozó válaszában semmilyen adatot nem adott, hanem utólag (a visszafelé számolás logikája mentén) úgy változtatja a költség mértékét, hogy az egy évre vetített mennyiség alapján a végén megkapjuk az eredetileg is hibásan számított és a harmadik indokolásban korrigált 176,2.-Ft egységnyi költségrészt (hiszen – feltételezzük – a kalkuláció, illetve a folyamatos átszámolás csak úgy működik, ha ez a költségrész 176,2.-Ft marad egy üzemóradíjra vetítve). Az pedig, hogy a harmadik indokolásban az érdekelt az eredetileg megadott 176.-Ft-ot 176,2.-Ft-ra korrigálja, teljesen irreleváns a számítás elvi hibáját tekintve – ez a korrekció ugyanis nem az eredeti probléma kiküszöbölése, hanem egy számítási hibajavítása. A kérelmező szerint ez az utólagos és a visszaszámítás logikája mentén végzett magyarázkodás egy közbeszerzési eljárásban jogszerűen nem fogadható el.

18. Az ajánlatkérő jogorvoslati eljárás során tett észrevételének azon pontját vitatta a kérelmező, amely arra vonatkozott, hogy arra tekintettel fogadta el megfelelőnek az érdekelt számítási módszerét, hogy a vitatott költségek mértéke – a feltételezett kihasználtság miatt – nem változik a szerződésből megrendelni kívánt mennyiségek változásával. Ez az érvelés önmagában megkérdőjelezi az ajánlatkérő döntésének jogszerűségét, hiszen egyrészt maga az érdekelt vetíti vissza pl. a vállalatirányítási költségeket 1 üzemóra, azaz a teljes költséget visszaosztja a vitatott 8570 üzemórával, illetve az érdekelt teljes számításának logikája végig az (ezt vezeti végig a számításán), hogy olyan üzemóra mennyiséget feltételez, amelyre vonatkozóan az ajánlatkérő nem vállal lehívási kötelezettséget. A jogsértés tehát az, hogy az ajánlatkérő annak ellenére fogadta el a számítást helyesnek, hogy a kalkuláció során alkalmazott üzemóra alap mennyiség nem helyes. A jogorvoslati kérelemben szereplő „elvi hiba” a fentiek mellett abban áll, hogy az ajánlattevőknek a számukra legkedvezőtlenebb esetre, tehát a szerződés 36 hónapra történő meghosszabbítása – a fix költségek 50 %-kal nőnek! - és a minösszesen 6642 üzemóra lehívásának együttes esetére - a fix költségek 29 %-kal nőnek! – is fedezetet nyújtó ajánlati árral kell pályázniuk és nem csak a minimális szerződéses idő (24 hó) és a maximális üzemóraszám (8570) legkedvezőbb esetére. Az ajánlatkérő a döntésénél azt sem vette figyelembe, hogy az érdekelt az ajánlata gazdasági észszerűségét olyan ún. worst-case scenario elvvel kívánta alátámasztani [„Egy olyan tényező van, ami fixnek tekinthető a tervezés során, az pedig az üzemóra szám, ami 8570.”], amely egyszerűen nem igaz.

19. A kérelmező továbbá vitatta azon hivatkozás elfogadhatóságát, mely szerint a gépek és gépkezelők költségénél bizonyos fokú kihasználtságot feltételez az érdekelt, konkrétan havi 22 napon napi 8 óra igénybevétellel számol. Felhívta a figyelmet, hogy az érdekelt nem „bizonyos fokú”, hanem 100 %-os gép- és munkaerő kihasználtsággal számol, hiszen havi 22 nap x 8 óra = 176 óra/hó, négy gép és 24 hónap esetén ez összesen: 16.896 üzemóra, aminek a biztosan lehívandó 6642 üzemóra mindössze a 39 %-át teszi ki. Az érdekelt tehát indoklását arra a jövőbeni, bizonytalan körülményre alapítja, hogy mind a 4 univerzális kotró esetében a jelen közbeszerzési eljárás másfélszeresét (61%/39%~150%) kitevő megrendelés birtokában lesz és a gépeket – a napi 8 óra munkaidőn kívül – folyamatosan mozgatja a GYSEV munkaterületei és az „egyéb” munkaterületek között. Az érdekelt kötelezettséget vállalt mind a 4 megajánlott gép folyamatos rendelkezésre állására, előre nem tervezhető lehívások mellett. Ez nyilvánvalóan nem egyeztethető össze 100 %-os kihasználtság mellett egy vagy több, jövőbeni projekten való részvétellel. További szempont, hogy a jelen közbeszerzés üzemóra számát 150 %-al meghaladó mértékű más munkákra arányosan 150 % kiszállás is tartozna, ha ennek csupán a felét terhelnék erre a munkára, - hiszen a gépek GYSEV vonalakra való „visszaszállítása” ennek a projektnek az érdekkörében merülne fel - úgy $150\%/2=75\%$ -al nőne a „Helyszínre jutás költsége” is.

20. Emellett az is lényeges az érdekelt árkalkulációjában, hogy a gépek telephelyre telepítésével kapcsolatban egyáltalán (egy alkalommal sem) számol költséggel – ebben a relációban lényeges az, hogy a gép- és a munkaerő 100 %-os kihasználtságát veszi alapul az 1 üzemóra vetített díj megadása során.

21. A vállalatirányítási költségek értelmezésénél felhívta a figyelmet arra, hogy egyrészt az érdekelt által egyértelműen megadott költség értelmezése is utólagos módosításra került, hiszen a kiindulási alapként rögzített 7.550.000.-Ft/év költség helyett a második indokolásban már 7.550.000.-Ft/2év érték került figyelembevételre. Másrészt a vállalatirányítás tekintetében is lényeges, hogy az érdekelt a megadott fix költséget olyan üzemóra mennyiséggel osztotta vissza, amelyre az ajánlatkérő nem vállalt lehívási kötelezettséget.

Előadta, hogy a vállalatirányítási költségek jellegüknél fogva nem az üzemórától függenek, hanem a telephely, irányító személyzet, irodák, eszközök és berendezése, amortizáció, stb. költségeitől, klasszikus „fix” költségek, melyekre vonatkozóan az érdekelt egyértelműen azt nyilatkozta az első indoklásában, hogy: „Ajánlattevő működési, vállalatirányítási költségei árbevétel arányos vetítés alapján kerültek megállapításra és számszerűsítésre. Ennek alapján a Metal Consulting Kft. üzleti tervei alapján ennek a pályázatnak az éves volumene a tervezett éves árbevétel hozzávetőleges 20 %-át teszi ki, amely összességében 1.510.000.-Ft évente.” Ebből következik, hogy az évi 500 millió körüli árbevétel esetén a vállalatirányítási költség évi 7.550.000.-Ft, függetlenül attól, hogy mely munkán dolgozik a gazdasági szereplő. Ennek a 24 hónapra jutó értékét, tehát a kétszeresét kell viszonyítani a tárgyi projekt 24 havi árbevételéhez, függetlenül attól, hogy melyik hónapokra/évekre jut is az. Lásd részletesen az alábbi számításban:

A Nyertes ajánlattevő árbevételei (az ajánlati felhívás feladásától visszafelé számított 3 évben) eFt		Az éves megrendelés mennyisége a két évben egyenlő arányú lehvást feltételezve [üzemóra]	Nyertes ajánlattevő ajánlati ára [Ft/üzemóra]	Nyertes ajánlattevő feltételezett árbevétele a közbeszerzési eljárás tárgyából [eFt]	A közbeszerzési eljárás tárgyából származó árbevétel a teljes éves árbevételre vetítve [%]	A "Vállalati költség" éves értéke Nyertes ajánlattevő Kiegészítő árándoklása alapján [eFt/év]	A "Vállalati költség" éves értéke a közbeszerzés tárgyára vetítve [eFt/év]	A "Vállalati költség" éves értéke egy üzemóra vetítve [Ft/üzemóra]
2017	407 762	4 285	20 490	87 800	21,5%	7 550	1 626	379
2018	570 390	4 285	20 490	87 800	15,4%	7 550	1 162	271
2019	506 758	4 285	20 490	87 800	17,3%	7 550	1 308	305
3 év átlaga:	494 970	4 285	20 490	87 800	18,1%	7 550	1 365	319

22. Az érdekelt jogorvoslati eljárásban tett észrevételével kapcsolatosan jelezte a kérelmező, hogy azon hivatkozás, mely szerint, ha a gépeket nem kell használni, azok hasznosíthatók máshol is vagy más szerződés keretében is (pl. kölcsönzés, bérbeadás) ellentétes az érdekelt ajánlatával. Az érdekelt részére a gépeket kapacitást nyújtó szervezet biztosítja, a gépek nincsenek a tulajdonában.

23. A harmadik kérelmi elem annak megállapítására irányult, hogy az ajánlati ár nem megalapozott a gépek helyszínre jutásával kapcsolatos költség hibás számítása miatt. Idézte, hogy az érdekelt a gépek munkavégzés helyszínére jutása kapcsán az alábbi alap adatokat adta meg az üzemanyagköltség kimutatásához:

„A négy telephelyről a gépek egy irányba 20 km-t tesznek meg trailer nélkül, egy kiszállás esetén oda-vissza útként 40 km-t mennek;

A gépek 20 km/óra sebességgel tudnak „saját lábon” haladni;

A gépek üzemanyagfogyasztása 22 l gázolaj/óra;

A NAV adatai szerint az üzemanyag díja: 346,- Ft/l

Amely így a 40 km-re (azaz a szükséges oda-vissza útra) vetítve 8304,- Ft üzemanyagdíjat jelent.”

A kérelmező szerint a helyszínre jutás költségénél egyszerűen hibásan számította az üzemanyag díjat, az ugyanis a fenti alap adatokat figyelembe véve nem 8304.-Ft, ahogy az az indoklásban szerepel, hanem helyesen: 15.224.-Ft (= 22 liter/óra fogyasztás x a 40 km megtételéhez szükséges 2 óra x 346 Ft/liter gázolajár), ami önmagában annyi többlet költségként eredményez az egy üzemóradíjra visszaszámítva, amire nem nyújt fedezetet a megadott ajánlati ár. Az érdekelt által megadott adatokkal és a helyes üzemanyag költséget figyelembe véve a kiszállási költség 1153.-Ft/üzemóra többlettel jár, mint az indoklásban megadott összeg.

24. Az ajánlatkérői észrevétellel összefüggésben hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérő úgy hivatkozik az esetleges ellentmondás tisztázására, hogy azt három indokolás előzte meg és a mindösszesen háromszor javított kalkulációt az ajánlatkérő úgy fogadott el érvényesnek, hogy az abban szereplő egyértelmű alapadatok alapján elvégzett árkalkuláció nem támasztja alá az ajánlati ár megfelelőségét. A helyszínre jutási költségszámítás kérelmező által észrevételezett számítási hibája abban áll, hogy az érdekeltnak a kalkuláció, illetve az indoklás során a $2 \times 20 \text{ km} = 40 \text{ km}$ helyszínre jutás és a 22 l/üzemóra fogyasztás, illetve a kotrógép 20 km/óra közúti sebessége, mint alapadatok alapján helyesen a következő módon kellett volna kiszámítania az egy kiszállásra jutó költséget: 22 liter/óra fogyasztás $\times$ a 40 km megtételéhez szükséges 2 óra $\times$ 346 Ft/liter gázolajár = 15.224.-Ft . Ezzel szemben az árindokolásában az MC Kft. Kft 8304 Ft/ kiszállás díjat adott meg. Véleménye szerint ez egy olyan hiba az árkalkulációban, amely nem indokol további tisztázást, nincs ellentmondás, hiszen másik nem vitatott költségrésznél részletezve is szerepel minden adat az árkalkuláció elvégzéséhez (jelen esetben a fogyasztás, a távolság, az út megtételéhez szükséglet).

25. A negyedik kérelmi elem annak megállapítására irányult, hogy az ajánlati ár nem megalapozott a bérköltségeknél a helyszíni kiszállás és a pótlékok figyelmen kívül hagyása miatt. A kérelmező megjegyezte, hogy az érdekelt a bérköltségre vonatkozó indoklásrészt üzleti titkok körébe sorolta, azokba így nem nyert betekintést. A gépkezelő szakemberek esetében azonban megállapítható, hogy a szakemberek tekintetében a bér teljes költségét havi 22 nap , napi 8 óra munkaórával számolva vetíti vissza az érdekelt egy üzemórára, ami azt jelenti, hogy azzal számol, hogy napi 8 órát azzal a munkával tölt a gépkezelő, amire vonatkozóan a teljesítés során az üzemórát elszámolhatja, tehát a munkaterületen a gépekkel munkát végez – ebben azonban nincs benne az $+2 \text{ óra}$, ami a helyszínre történő kiszállás ideje. Mindez napi 10 óra munkát, azaz napi minimum $+2 \text{ órát}$ jelent a gépkezelő részéről, ezen kívül a gépkezelőknél csak a munkabérről szól a kalkuláció, nem kalkulál a gépkezelők napi eljuttatási költségével a 4 kijelölt bérelt telephelyre, illetve az állás-, pihenő-, ebédidővel, valamint gépek munkába állásra alkalmassá tételéhez, illetve a munkanap végén a leálláshoz és a gépek áttekintéséhez kapcsolódó időszükséglettel. Mivel a gépek tárolásának 4 telephelye deklaráltan nem az érdekelt telephelyei, így a munkaadónak kötelessége a munkavállaló eljuttatásának biztosítása a telephelyéről a munkavégzés helyére: szolgálati gépkocsi, csoportos szállítás vagy egyéb módon, de mindenképpen lesz költsége, amivel egyáltalán nem (egyik költségelemben sem) számolt a kalkulációjában.

26. A hétköznapi, éjszakai, illetve hétvégi túlóra pótlékok – ajánlatkérő válaszára tekintettel – nyilvánvalóan nem szerepelnek a kimutatott költségek között, azaz hiányzik, annak ellenére sem, hogy az ajánlatkérő a további tájékoztatás kérés keretében erre vonatkozóan az alábbiak szerint konkrét adatokat kért megadni: „Kérjük, a kiegészítő indokolásban térjen ki arra, hogy a bérköltség tervezése során vett-e figyelembe (különösen hétvégi, ünnepnap, éjszakai munkavégzéshez kapcsolódó) bérpótlékot, amennyiben igen, úgy milyen mértékben került tervezésre”. Ezzel kapcsolatosan felhívta a kérelmező a figyelmet, hogy az ajánlatkérő és minden más vasúti szolgáltató lehetőség szerint hétvégére ad vágányzárat, ami biztosítja azt, hogy a vasúti vonalon munkavégzés történhet, tehát a túlóra pótlékok automatikusan nem elkerülhetőek. Továbbá az, hogy milyen foglalkoztatási formában alkalmazzák a gépkezelőket, a kérelmező számára nem volt megismerhető, de az ajánlatkérő számára ez nem csupán feltételezés, ahogy arra a vitarendezési válaszában utalt, hanem a benyújtott bérlapok alapján a foglalkoztatási formát az ajánlatkérő konkrétan megállapíthatta. Az, hogy az ajánlatkérő a lehetséges különböző foglalkoztatási formákra utal a vitarendezési kérelmet elutasító válaszában és arra hivatkozik, hogy a túlóra pótlékok nem

feltétlenül merülnek fel, azért is elfogadhatatlan, hiszen épp az ajánlatkérő kért erre vonatkozóan külön adatot, információt a kiegészítő indokolás kérésében, amelyre az érdekelt választ nem adott. Végül a kérelmező szerint nem tűnik életszerűnek, de egy árkalkuláció szempontjából kifejezetten idegen, hogy egyébként különlegesnek mondható képzettségű szakemberek, piaci körülmények között, lemondjanak a teljesen megszokott pótlékokról.

27. Az ajánlatkérői észrevétellel összefüggésben kiemelte, hogy bár valóban nem ismeri a benyújtott bérlapok tartalmát, az azonban tény, hogy a bérlapok benyújtását követően az ajánlatkérő a további kiegészítő indokolást kért arról, hogy az érdekelt a bérköltség tervezése során vett-e figyelembe (különösen hétvégi, ünnepnap, éjszakai munkavégzéshez kapcsolódó) bérpótlékot. Az erre adott válaszában az érdekelt konkrét választ és adatot nem adott meg, így a hétköznapi, éjszakai, illetve hétvégi túlóra pótlékok nyilvánvalóan nem szerepelnek a kimutatott költségek között.

28. Az ötödik kérelmi elem annak megállapítására irányult, hogy az ajánlati ár nem megalapozott a kotrók telephelytől a munkavégzés helyére történő eljutásának alulkalkulálása miatt. Ismertette a kérelmező, hogy az érdekelt indoklásában leírta, hogy a teljesítés alatt – az optimális elérés érdekében – négy telephelyet tervez létesíteni: Károlyháza, Fertőszentmiklós, Ják-Balogunyom, Hegyhátsál községekben – ami biztosítja, hogy a teljes vonal maximum 20 km-es távolságban elérhető. Állítását rajzos melléklettel is kiegészítette, melyben a fenti négy település köré rajzolt körökkel kívánta igazolni azt az állítását, hogy a telephelyekről a kotrók a GYSEV teljes vágányhálózatát - szállítóeszköz igénybevétele nélkül – közúton legfeljebb 20 km sugarú körön belül „saját lábon” eléri. Vitarendezési kérelmének mellékletében ábrázolta a kérelmező, hogy a négy kör egyrészt csupán légvonalban való eljutást feltételezve sem fedti le a tárgyi vonalhálózatot. Tekintettel továbbá arra a körülményre, hogy a kotrók csak alacsonyabb rendű utakon közlekedhetnek és ezen utak domborzata adta vonalvezetése eltér a légvonalat jelentő nyílegyenes vonaltól, nyilvánvaló, hogy az érdekelt indoklása nem alapos. A kotrók munkaterületre való eljutása ennél lényegesen hosszabb úton, több idő és költség ráfordítással történne, illetve – még ha egy átlagos távolságot is veszünk – a távolságok számításánál valamennyi km eltérést kellett volna minimum képezni a nyílegyenes 20 km-t jelentő rádiuszhoz képest. Tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő előírása alapján az üzemóra díjnak tartalmaznia kell minden egyes megrendelés tekintetében a vállalkozó által az elvégzendő munkákkal kapcsolatos valamennyi költséget, díjat és ráfordításokat, illetve a teljesítés helye a GYSEV teljes vonalhálózata - az ajánlattevőknek olyan kalkulációval kellett számolniuk az üzemóradíj megadása során, amely fedezetet nyújt a GYSEV vonalainak végpontjai, tehát a legkedvezőtlenebb beavatkozási helyek és az érdekelt által feltételezett négy telephely közti, munkagéppel járható közforgalmi utakon mért távolságok elérésére is.

29. A kérelmező konkrétan lemérte és a csatolt táblázatban jelezte az általa említett eltéréseket:

MC Kft. által feltételezett telephely	GYSEV vonal végpontja feltételezett legkedvezőtlenebb beavatkozási hely	Telephely és beavatkozási hely és a legkedvezőtlenebb helyszín távolsága [km]	Telephely és beavatkozási és a legkedvezőtlenebb helyszín távolsága oda-vissza [km]
1. Károlyháza	- Rajka	27,8	55,6
2. Károlyháza	- Győr	29,2	58,4
3. Károlyháza	- Csorna	38,6	77,2
4. Fertőszentmiklós	- Csorna	31,9	63,8
5. Fertőszentmiklós	- Ágfalva Országhatár	33,5	67,0
6. Fertőszentmiklós	- Kelénpatak Országhatár	31,1	62,2
7. Fertőszentmiklós	- Répcelak	28,4	56,8
8. Fertőszentmiklós	- Bük	34,5	69,0
9. Fertőszentmiklós	- Pomogy	14,1	28,2
10. Ják-Balogunyom	- Répcelak	48,8	97,6
11. Ják-Balogunyom	- Bük	39,0	78,0
12. Ják-Balogunyom	- Kőszeg	28,6	57,2
13. Ják-Balogunyom	- Vasvár	21,4	42,8
14. Hegyhátsál	- Vasvár	20,6	41,2
15. Hegyhátsál	- Zalaszentiván	30,0	60,0
16. Hegyhátsál	- Zalalövő	17,6	35,2
17. Hegyhátsál	- Szentgothárd	34,2	68,4
	Átlag:	30,0	59,9

A fenti kimutatás alapján érthetetlen számára, miként fogadható el 20 km-es átlagos távolság és így miként lehet jogszerűen oda-vissza út tekintetében mindössze 40 km-rel számolni a kalkuláció során, miközben a fenti távolságok átlaga 30 km, illetve a 17 db legtávolabbi végpont közül csupán 4 db végpont helyezkedik el 20 km-en belül, illetve 20 km-hez közeli távolságra, ami egyértelműen megdönti azt a feltételezést, hogy 20 km-es átlagos távolság valós lenne. Ráadásul a 20 km-es távolság az érdekelt bevallása szerint is az általa csatolt térképen szereplő körök sugara, amely így azt jelenti, hogy 20 km-es út és így 40 km-es oda-vissza út távolságát csak úgy lehet kivitelezni, ha az adott jármű légvonalban közlekedik. Felhívta a figyelmet, hogy a tárgyi szerződés teljesítéséhez szükséges nehéz munkagépeket nem véletlenül szállítják közúti szerelvényekkel, a kotrók motorját és hajtásláncát nem 20 km/óra sebességgel történő folyamatos közúti közlekedésre tervezték, az ugyanis idő előtti tönkremenetelt, túlzott üzemanyagfogyasztást eredményezne, különösen napi 40-60 km megtétele esetén! Feltételezte, hogy az ajánlatkérő sem a saját lábán történő megközelítést vette alapul a teljesítéssel összefüggésben, ugyanis a dokumentáció 13. pontjában az üzemóra díj megadásával kapcsolatos előírásában saját maga utalt a gépek helyszínre szállításának felmerülő költségeire.

30. A kérelmi elemmel kapcsolatosan vitatta az alábbi vitarendezési válasza adott ajánlatkérői álláspontokat is:

Ajánlatkérő EVK válaszában írt érvelés:	Kérelmező észrevétele:
„Kérelmező számításaiban véletlenszerűen, példálózó teljesítési helyszínekre számolta ki az általa megfelelőnek tartott átlagos szállítási távolságokat”	– a távolságok kimutatását nem véletlenszerű és példálózó helyszínekkel szemléltettük, hanem a GYSEV teljes vasúthálózatának végpontjait vettük figyelembe, amely szemlélteti, hogy milyen fedezettel kell szükség szerint számolni a GYSEV vonalainak végpontjai, tehát a legkedvezőtlenebb beavatkozási helyek és az MC Kft. által feltételezett négy telephely közti, munkagéppel járható közforgalmi utakon mért távolságok eléréséhez.
„Ajánlatkérő álláspontja szerint jogszerűen fogadta el a Nyertes ajánlattevő indoklását, amelyben a felvonulási díjat egy átlagos, becsült szállítási távolságra adta meg a telephelyektől a vélelmezett teljesítési (beavatkozási helyekre) vonatkozóan. Ennél	Azt nem vitatjuk, hogy a Keretszerződés teljesítése során eltérő teljesítési helyszínek vannak és konkrét előírás hiányában nem lehet rámutatni a teljesítési helyszínek pontos távolságára, az azonban véleményünk szerint elfogadhatatlan, hogy a valósággal teljesen nem összhangban lévő, 20 km-nek feltételezett átlagos távolságot úgy fogadjon el az Ajánlatkérő a kalkulációban, hogy

<p>pontosabb számítást Ajánlatkérő konkrét előírás hiányában nem követelhet meg ajánlattevőktől.”</p>	<p>- egyrészt a valós 20 km távolság nem fedi le a GYSEV vonalhálózatának egy jó részét (lásd EVK-hoz csatolt 3. sz. mellékletben szereplő térkép), - másrészt a távolságok 20 km -es légvonalbeli kimutatásával nem igazodik a domborzati viszonyokhoz és a távolságok számításánál legalább egy + x % -os korrigációval nem képezi le a légvonal vs. valós útvonalvezetés különbségét (így ugyanis ez a számítás azt feltételezi, hogy a gépek légvonalban, azaz repülve teszik meg azt a 20 km-es távolságot, ami az MC Kft. rajzaiban a körök sugarát jelenti)</p>
---	---

31. Az ajánlatkérő jogorvoslati eljárás során adott észrevételével összefüggésben úgy nyilatkozott a kérelmező, hogy a távolságok levezetésével kapcsolatos módszer nem a kérelmező saját módszere, hanem épp az érdekelt szerint elfogadott helyes módszer, melyre a teljesen hasonló kiszállási és munkaszervezési feltételek mellett 2019-ben kiírt (TED 2019/S 077-184422) közbeszerzési eljárás kapcsán folytatott jogorvoslati eljárásban (D.445/2019 számú határozat 35. pontja) az érdekelt hivatkozott is.

32. A hatodik kérelmi elem annak megállapítására irányult, hogy az ajánlati ár nem megalapozott a biztosítási díjakkal kapcsolatosan felmerülő költségek hiánya miatt. A 2021. március 10-én kelt indoklaskérésben szerepelt, hogy „Az indokolásban ajánlattevő egy üzemőrára vonatkozóan mutassa be különösen: - vállalati költségek: ügyviteli költségek, biztosítási díjak, stb.” Az érdekelt indoklásában biztosítási díjakra vonatkozóan semmilyen választ nem adott, ilyen díj bemutatására az indoklásában egyáltalán nem került sor, még említés szintjén sem, tehát nem tett eleget a Kbt. 72. § (3) bekezdésben foglalt kötelezettségének, mely önmagában is megalapozza az ajánlat érvénytelenségét. Különösen abban az összefüggésben is, hogy az utólagos magyarázkodásnál a vállalati költségeknél az ajánlatkérő azt a logikát is elfogadta, hogy a vállalati költségek mértéke nem fix költség, hanem bevétel arányában merül fel, holott a biztosítási díj egy konkrét fix költség, amelyet maga az ajánlatkérő követel meg a kiírásában. A kérelmező megítélése szerint a „mutassa be különösen” kitétel nem példálózó, ahogy arra az ajánlatkérő a vitarendezési válaszában utalt, hanem kötelező jellegű (hiszen a fenti kérés arra utal, hogy mutassa be ezeket a költségeket). A felhívás III.2.2) pontja a szerződés teljesítésével kapcsolatos feltételek közt írja elő a legalább 100 millió Ft/év és 20 millió Ft/káresemény mértékű felelősségbiztosítás meglétét. Így a biztosítási díj egy olyan költség, amely konkrétan felmerül és amellyel az üzemóra díjban az ajánlattevőknek mindenképp fix költségként kell kalkulálniuk kell, nem bevételarányos költség és ez a költség csak úgy általában egy adott költségcsoportra történő utalással (aminek a pontos tartalma külön részletezés hiánya miatt egyébként sem ismert) nem magyarázható, pontosabban az ilyen magyarázat jogszerűen nem fogadható el megfelelőnek.

33. Az ajánlatkérő álláspontjára előadta, hogy mindaz irreleváns az árkalkuláció elfogadhatósága tekintetében, ugyanis az ajánlatkérő szerződéskötési feltételként írta elő a felelősségbiztosítás meglétét (AF III.2.2.). Ebben a relációban érthetetlen az „általában elvárható mértékű”, „értelemszerűen rendelkeznie kell” kifejezések alkalmazása a részéről, a felelősségbiztosítás ugyanis egy olyan tétele a szerződés teljesítésének, amelynek „értelemszerűen” költségkihatása van, így „értelemszerűen” meg kellene jelennie az árkalkulációban. Ha nem jelenik meg, annak ellenére, hogy azt az ajánlatkérő konkrétan kérte, arra utal, hogy az ajánlattevő nem adta meg a kért összes tény, adatot és információt. Az pedig, hogy az ajánlatkérő konkrét módon nem ellenőrizte a biztosításra vonatkozó költségek áringdolásban való szerepeltetését – noha arra kifejezetten is rákérdezett – szintén jogsértő.

34. A hetedik kérelmi elem annak megállapítására irányult, hogy az ajánlati ár nem megalapozott a vállalatirányítási költségek hiányos kalkulációja miatt. Az indokolásból a vállalatirányítási költség összetevői közelebről nem ismertek – az azonban fontos és lényeges, hogy mindenfajta számolási hiba és korrekció különbözetét az érdekelt a vállalatirányítási költség vagy a tartalékkeret (vállalkozói kockázat) költség csoportra telepít. Ez a megoldás azt eredményezi, hogy a vállalatirányítási költség költségcsoport lényegében kiüresedik, és nem nyújt valós fedezetet a szükséges költségekre, amelyekről az érdekelt egyáltalán nem rendelkezik és az indokolásában nem tér ki. Ilyen az árbevétel 2%-át kitevő iparüzési adó, az innovációs járulék (0,3%) amelyek szintén kötelezők, a gépkezelők helyszínre jutásának költsége (tekintve, hogy az ajánlatkérő véleménye szerint az nem bérköltség), a védőruha, védőfelszerelés költsége, a munkahelyi szociális szolgáltatás költsége, a munkaegészségügyi szolgáltatás költsége, a munkavédelmi költség, az ügyviteli, munkahelyi irányítás költsége, a nyomtatvány-, írószer-, postaköltség, a telefonköltség, a bankköltség és a biztosítás. Ezek a költségek a valóságban ténylegesen felmerülnek a vállalatirányítás körében, illetve amely költségnemeket az érdekeltre, mint főtevékenységére nézve építőipari cégre nézve vonatkozó 17/2020. (VI. 12.) ITM rendelet konkrétan is megemlíti. A kérelmező felhívta a figyelmet, hogy a vállalatirányítás költsége az érdekelt kalkulációja alapján mindössze 176,2.-Ft egy üzemóra vetítve. Mindez az ajánlatkérő kiírása alapján a legrosszabb körülményeket feltételezve - ha 3 év alatt kerül lehívásra a garantáltan vállalt 6642 üzemóra mennyiség, azaz 1 évben legrosszabb esetben 2214 üzemóra teljesítés várható - mindösszesen évi 390.106,8.-Ft-ot tesz ki (= 2214 üzemóra mennyiség x az MC Kft. által számított 176,2 egy egységnyi költség). Az ajánlatkérő tehát úgy tartja megalapozottnak és jogszerűen elfogadhatónak az érdekelt árkalkulációját, hogy az évente mindössze 390.106,8.-Ft megfelelő fedezetet nyújt legalább a fenti költségekre.

35. A nyolcadik kérelmi elem annak megállapítására irányult, hogy az ajánlati ár nem megalapozott az „elvárt fedezet” tartalékkerete és „vállalkozói nyereség” része alulszámítása miatt. A kérelmező felhívta a figyelmet, hogy az ajánlatkérő a harmadik indokoláskérésben kérte, hogy az érdekelt mutassa be az „elvárt fedezet” tartalmát, valamint hogy kifejezetten nyilatkozzon arról, hogy a vállalkozói kockázat, illetve a vállalkozói elvárt nyereséget a megjelölt összeg tartalmazza-e. Az érdekelt erre válaszul egyrészt rámutatott arra, hogy a kalkulációja hibás volt, azt korrigálta, másrészt mindössze arról nyilatkozott, hogy az elvárt fedezet 5 % (874.-Ft) tartalékkeretet (vállalkozói kockázatot) és 2.131.-Ft értékű vállalkozói nyereséget tartalmaz. Az ajánlatkérő eredetileg úgy nyilvánította érvényesnek az érdekelt ajánlatát, hogy a vállalkozói nyereségről (mit elvárt haszon mértékéről) az első két indokolás annak ellenére nem tartalmazott semmilyen információt, hogy arra vonatkozó adatot az ajánlatkérő konkrétan kért megadni. A fedezet részeként végül bemutatott 5 % tartalékkeret egy tételes elszámolású munkán nem értelmezhető, ha az átalányáras szerződések tartaléka gyanánt értelmezzük, akkor nem fedezet, ha a vitarendezési kérelemre adott válaszban kimutatott 1-6. költségelemekben nem szereplő költségek fedezete gyanánt értelmezzük, akkor pedig annak bemutatása maradt el, hogy melyek is ezek a költségek. Utalt a kérelmező azokra a hiányosságokra, amelyeket az előző kérelmi elemnél részletezett. Feltételezte továbbá, hogy a kalkulációból teljes mértékben hiányzó iparüzési adó – teljes árbevételre vetítve - 2 %-os, a közvetlen költségekre vetítve 2,3%-os mértékét ez a tartalékkeret hivatott fedezni, ami azt eredményezi, hogy az 5 % -os tartalékkeret lényegében nem is 5 %, hanem 2,7 %, így a nem kalkulált költségek fedezeteként még kevesebb összegű valós fedezet áll rendelkezésre.

36. Végül rávilágított arra, hogy „vállalkozói nyereség”-ként az ajánlatkérő vitarendezési válaszában az egy egységnyi üzemóradíjban a kimutatott 2.131.-Ft árösszetevőt – az érdekelnyilatkozatával egyezően – szerepeltette. A „vállalkozói nyereség” számviteli fogalma nem más, mint az „adózás utáni eredmény”. Nem vitatta az érdekelt jogát a ~12 % (2.131.-Ft) – a szokásos építőipari eredmény mintegy hatszorosát kitevő – eredmény kalkulálásához, de rögzítette azzal kapcsolatosan, hogy annak terhére semmilyen költség el nem számolható, az ugyanis olyan nyereség, amellyel a költségek levonása után az ajánlattevő a saját számítási logikája szerint kalkulál. A szerződés teljesítéséhez szükséges összes költség tehát: Ajánlati ár – Vállalkozói nyereség = 20.490 - 2.131 = 18.359.-Ft/üzemóra kereten belül kell, hogy megtérüljön, ami a fenti hiányosságok és hibák alapján tényszerűen nem igazolt.

37. A kérelmező kérte a jogsértés megállapítását, az összegezés megsemmisítését, egyúttal igazolta 1.500.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését.

Az ajánlatkérő nyilatkozatai

38. Az ajánlatkérő kiemelte, hogy a közbeszerzési dokumentumokban azt határozta meg, hogy az üzemóra díjnak kell tartalmaznia valamennyi, az elvégzendő munkával kapcsolatos költséget, díjat és ráfordítást, amelyek a szerződés szerinti feladat teljesítése során a vállalkozónál felmerülnek. Arra nem határozhat meg és nem is határozott meg jelen eljárásban olyan előírást, hogy ajánlattevőként miként alakítsák ki a költségeik struktúráját, milyen árképzési stratégiát alkalmazzanak, hiszen ez minden ajánlattevő esetén eltérő lehet. A közbeszerzési eljárás során minden objektív alapú indoklás elfogadható, amely alátámasztja az ajánlati ár vállalhatóságát. Álláspontja szerint az érdekelt mindazon költségelemek tekintetében eleget tett az indokolásban, majd kiegészítő indokolásban foglaltaknak, amelyek bemutatását előírta.

39. Az első és második kérelmi elemet érintően rögzítette, hogy a felhívás II.2.4) pontjában a közbeszerzés mennyiségeként meghatározott keretösszegek terhére tervezetten megrendelni kívánt mennyiségeket közölte. A közbeszerzési eljárás eredményeként univerzális vágányon járó kotrógépes szolgáltatás igénybevételére kíván keretszerződést kötni, amelyben az ajánlati árat egy üzemóra vetítve kérte meghatározni. A közbeszerzési dokumentumokban azt határozta meg, hogy a keretszerződés teljesítése során legalább 155 mFt értékéig rendel meg szolgáltatást a nyertes ajánlattevőként szerződő féltől, a kifizetés a megrendelt és teljesített mennyiségek alapján, a megajánlott egységáron történik. Az érdekelt indokolása alapján megállapítható, hogy árkalkulációját úgy végezte el, hogy gépeinek és gépkezelőinek bizonyos fokú kihasználtságát feltételezi, konkrétan havi 22 napon napi 8 óra igénybevétellel számol, és ehhez osztja a szolgáltatás nyújtásához felmerülő fix költségeit, a jogorvoslati kérelem 1. kérelmi elemével érintett vállalatirányítási költségeit, a 2. kérelmi elemmel érintett gép bérleti díjakat és a gépek karbantartási költségeit továbbá a bérköltséget. A fenti költségek egy üzemóra vetített mértékét a tervezett kihasználtságot figyelembe véve határozta meg. A kérelmező tévesen hivatkozik elvi hibaként arra, hogy a költségszámításkor az érdekelt a tervezett opciós mennyiséggel növelt üzemóra mennyiséggel számolt volna. Költségkalkulációjában nem jeleníti meg a tervezett alapmennyiségként meghatározott 6642 üzemórát, valamint az ehhez opcionálisan megrendelni kívánt 1928 üzemórával növelt teljes mennyiséget, amely összesen 8570 üzemóra. Az érdekelt következetesen a gépek tervezett kihasználtságával számol, amely nem azonos az ajánlatkérő által a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötendő szerződésből megrendelni kívánt mennyiséggel.

40. Az ajánlatkérő szerint nem követelhető meg, hogy a gazdasági szereplők a jelen közbeszerzés tárgyát képező szolgáltatás nyújtásához szükséges, fixen felmerülő költségeiket kizárólag az adott szerződés alapján teljesítendő, teljesíthető mennyiségekre vetítsék, és kötelezően abból finanszírozzák. Ez a kérelmező által alkalmazott elv a piaci értékeknél jóval magasabb ajánlati árakat eredményezne, amely következésképpen nem szolgálná a közpénzek hatékony felhasználását sem. Hangsúlyozta az ajánlatkérő, hogy a kérelmező által vitatott költségeknek a mértéke, tekintettel arra, hogy az az érdekelt által meghatározott kihasználtságot feltételezve került meghatározásra, nem változik a szerződésből megrendelni kívánt mennyiségek változásával, tehát nem releváns az sem a számítás során, hogy a szerződésből kizárólag az alapmennyiség, vagy az opciós mennyiséggel növelt érték kerül megrendelésre.

41. Arra a jogorvoslati kérelemben kifejtett álláspontra, mely szerint amennyiben az érdekelt a bérleti díjat és a karbantartási költségeket nem kizárólag az ajánlatkérővel kötött szerződéséből kívánja finanszírozni, be kellett volna mutatnia külön költségként a gépek telephelyre történő szállítását, fel- és lerakodási költségeket, megjegyezte, hogy az árkalkuláció során az került bemutatásra, hogy a tárgyi szerződés teljesítése érdekében tárolja a gépeket a megjelölt telephelyeken. Az a tény, hogy az adott gépek más szerződések teljesítéséhez is igénybevételre kerülnek, az ajánlatkérő álláspontja szerint nem követeli meg többletköltségek kimutatását az ajánlatkérő részére megajánlott ár indokolása során, hiszen épp ez jelentene ún. „keresztfinanszírozást”, hiszen az érdekelt más szerződéseinek teljesítéséhez szükséges költségeit abban a szerződésben kell elszámolnia, amelynek teljesítése érdekében azok felmerülnek.

42. A vállalatirányítási költségek tekintetében az érdekeltnél felmerülő költség csak azon hányadát osztotta a szerződésből megrendelni kívánt üzemóra, ahogy a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésből származó tervezett árbevétele a tervezett teljes árbevételhez viszonyul. Az ajánlatkérő a számítási módszert elfogadhatónak találta, mivel ez más megközelítésben azt jelenti, hogy a bemutatott költségek arányosítása olyan módon történik, ahogy a ténylegesen lehívott üzemóraszám – a kihasználtságot feltételezve – a tervezett teljesítendő teljes üzemóraszámhoz viszonyul. Az ajánlatkérő hangsúlyozta, hogy a jogorvoslati kérelemben foglaltakkal ellentétben nem kívánta saját értelmezésével módosítani az érdekelt által kiszámított értékeket, csupán egy számítási példával kívánta az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában szemléltetni a kérelmező számára az elfogadott számítási módszert.

43. Vitatta azt a kérelmezői álláspontot, hogy valamennyi, a vállalkozás oldalán felmerülő fix költséget a jelen szerződés szerinti tervezett alapmennyiségű üzemóra kellene osztani, ezzel szemben az érdekelt által alkalmazott módszert, amely szerint a felmerülő költségeit az üzleti évben tervezett, gépeinek, gépkezelőinek tervezett kihasználtságát feltételező, teljesítendő összes üzemóra vetíti, megfelelőnek találta. Véleménye szerint a vita tehát nem az alapmennyiség – ill. opciós mennyiséggel növelt teljes mennyiség alkalmazása tekintetében alakul ki a felek között, hanem a fentiekben bemutatott számítási módszer alkalmazhatósága tekintetében. Az ajánlatkérő szerint nem vonható kétségbe egy ajánlattevő árképzési stratégiája sem, amennyiben árképzését objektív alapú indokolással alátámasztja.

44. A harmadik kérelmi elem esetében elismerte az ajánlatkérő, hogy az indokolást úgy fogadta el, hogy az abban szereplő, a kérelmező által jelzett ellentmondást nem tisztázta. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy a jogsértést nem szándékosan követte el. Az érdekelt által megajánlott ár a helyszínrre jutási költségben az üzemanyag díj kalkulációjában fellelhető

ellentmondás tisztázására, adott esetben számítási hiba javítására lehetőséget kell adni. Az ellentmondás tisztázása nélkül nem jelenthető ki, hogy az érdekelt ajánlata ezen indokok alapján érvénytelen lenne.

45. A negyedik kérelmi elemnél fenntartotta azon álláspontját, hogy az érdekelt az indokoláskérésekben foglaltaknak megfelelően bemutatta a bérköltések kalkulációját. A kérelmező által hivatkozott helyszínre jutás kiszállási ideje és annak bérköltése a helyszínre jutás költségei között (első indokolás III.9. pontja) figyelembevételre került. Megfelelőnek találta az érdekelt által egy üzemórára vonatkozóan meghatározott bérköltés mértékét és a számítás módját az indokolás során megadott információk és a csatolt bérlapok alapján. Számos olyan foglalkoztatási forma létezik, amely nem feltételezi feltétlenül túlórapótlék fizetését napi 8 órát meghaladó munkaidő esetén, mivel a munkavállalóra irányadó munkaidő keret, munkarend, munka-időbeosztás, munkaidő-beosztás szerinti napi munkaidő határozza meg, hogy túlóra egyáltalán képződik-e a foglalkoztatás során. A felmerülő pótlékfizetésre az érdekelt a kiegészítő indokolásában bemutatott fedezetet képzett, amelyet az ajánlatkérő megfelelőnek fogadott el. Az elvégzendő feladat és az ahhoz kapcsolódó munkaidő konkrét meghatározásának hiányában pontosabb bérköltés kalkuláció az ajánlatkérő szerint nem kérhető számon ajánlattevőkön.

46. Az ötödik kérelmi elemet érintően közölte az ajánlatkérő, hogy helyszínre jutási költségként az első indokolás során 15.519.-Ft/alkalom összeget jelölt meg az érdekelt, majd a számítási hibát a második indokolásban korrigálva 15.674.-Ft/alkalom összeget adott meg, amely egy üzemórára vetítve 2.612.-Ft. Az indokolásában a kiszállások kapcsán a legrosszabb eset feltételezése abban áll, hogy az ajánlatkérő valamennyi egyedi megrendelése a minimális óraszámra és eltérő teljesítési helyszínre, időpontra fog vonatkozni. A feltételezés szerinti 1428 alkalom kiszállás a szerződéses feltételek szerinti előírás alapján nem vitatható, de mind a kérelmező, mind az érdekelt rendelkezik tapasztalattal az ajánlatkérővel univerzális vágányon járó kotrógépes szolgáltatás teljesítésében. A korábbi, becsült érték meghatározása során alapul vett szerződés teljesítése során hozzávetőlegesen 80 millió forint összegű szolgáltatás megrendelése során 80 db kiszállásra került sor. Az érdekelt indokolásában azt mutatta be, hogy a gépek számára bérelt telephelyekről hozzávetőlegesen 20 km-es rádiuszban elérhető az ajánlatkérő valamennyi munkaterülete, ezért az ár meghatározásánál oda-vissza útvonalra 40 km-nyi átlagos felvonulási távolságot számolt, amelyet a munkagépek trailer igénybevétele nélkül megtesznek. A kérelmező szerint az indokolás nem alapos, mivel 20 km-es távolságban kizárólag légvonalban való közlekedéssel érhetőek el, az ajánlati ár meghatározása során a bemutatott gép tárolási telephelyeiről az ajánlatkérő vasútvonalainak végpontjait, tehát a legkedvezőtlenebb beavatkozási helyek közötti, munkagéppel járható közforgalmi utak távolságát kell figyelembe venni. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a kérelmező a saját költségkalkulációját tekinti irányadónak és egyetlen elfogadható módszernek az ajánlati ár meghatározása során. Utalt rá, hogy a kérelmező a jogorvoslati kérelemben előadja, hogy az érdekeltnek miként kellett volna a kiszállási költségét kalkulálni, az ajánlatkérő szerint ugyanakkor minden olyan számítási módszer elfogadható, amely objektív módon igazolja, hogy a megajánlott ár fedezetet nyújt a szerződés szerinti szolgáltatás teljesítésére. Az ajánlatkérő idézte a felhívás II.2.3) pontját, amely a teljesítés helyét rögzítette – általánosságban -, valamint előadta, hogy ehhez képest a szerződéstervezet 5.5. pontja hogyan konkretizálta az egyedi megrendelés teljesítési helyét. Jogszerűen fogadta el az indokolást, amelyben a felvonulási díjat egy átlagos, becsült szállítási távolságra adta meg a telephelyektől a vélelmezett teljesítési (beavatkozási helyekre) vonatkozóan olyan ajánlatkérői előírás alapján, mely szerint a konkrét teljesítési helyszín kizárólag az egyedi megrendelések során kerül meghatározásra. A kérelmező számítási

módszere abból indul ki, hogy az érdekelt által meghatározott, a munkagépek tárolására használt teljesítési helyek és az ahhoz legközelebb eső GYSEV vasútvonalak végpontjait kellene figyelembe venni az átlagos távolság számítása során. Az ajánlatkérő ezzel a számítási módszerrel nem ért egyet, ugyanis a legpontosabb számítási módszer az, ha legalább valamennyi vasútállomás és a hozzá legközelebb eső géptárolásra használt telephely átlagos távolságát vesszük alapul. E számítási módszer alapján az érdekelt által benyújtott indokolásban megadott átlagos távolságot ellenőrizte és azt megfelelőnek találta. Csatolta jogorvoslati kérelméhez az említett számítási módszert.

47. A hatodik kérelmi elemmel összefüggésben nyilatkozott az ajánlatkérő, hogy az indokoláskérésben meghatározta azokat a költségelemeket, amelyekre ki kell térnie az érdekeltnek. A 2-4. bekezdésben meghatározott költségelemek nevesítését követően az ajánlatkérő azok kötelező tartalmát részletezte, mintegy magyarázó jelleggel „:” kettőspont alkalmazását követően. A kérdéses vállalati költség körében tehát az ajánlatkérő kiemelte, hogy az e körben bemutatott költségnek kell tartalmazni az ügyviteli költségeket, ill. biztosítási díjakat, tette ezt kizárólag példálózó jelleggel, amelyet megerősít az „,stb.” kifejezés is. Nem követelte meg biztosítási díjak külön költségelemként való kimutatását, így erre alapítva érvénytelenség megállapításának nincs helye. Kiemelte továbbá, hogy a felhívásban előírt legalább 100 millió Ft/év és 20 millió Ft/káresemény mértékű felelősségbiztosítás nem adott projekthez kötődő biztosítási forma, mint egy adott építési beruházás esetén elvárható építés-szerelési biztosítások, hanem egy, a működéshez általában elvárható mértékű, a tevékenység végzéséből eredő károk megtérítésére fedezetet nyújtó biztosítási forma, amellyel egy felelősen működő vállalkozásnak értelemszerűen rendelkeznie kell. Az indokoláskérésben is kifejezetten a vállalati költségek között kérte kimutatni a biztosítási díjat, amelynek álláspontja szerint az érdekelt eleget tett.

48. A hetedik kérelmi elemnél kérte figyelembe venni az első két kérelmi elemnél általa előadottakat. A vállalati költségek arányos leosztását az érdekelt úgy végezte el, hogy a teljes költségének csak azon hányadát osztotta a szerződésből megrendelni kívánt üzemóra, ahogy a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésből származó tervezett árbevétele a tervezett teljes árbevételhez viszonyul. A vállalati költségek jellegüknél fogva nem kizárólag egy adott szerződés teljesítéséhez kapcsolódnak, hanem a gazdasági szereplő teljes működéséhez, ezért álláspontja szerint elfogadható az érdekelt azon kalkulációja, hogy az egységárban ezek a költségek arányosan kerülnek meghatározásra. Az aránytalanul alacsony ár indokolása körében nyilvánvalóan nem kérhető számon a vállalkozásoknál felmerülő minden egyes költség nem igazolt, tételes kimutatása, így pl. a kérelmező által hivatkozott telefonköltség, bankköltség stb. Nem osztotta a kérelmező azon állítását, hogy nem nyújt fedezetet az érdekelt által meghatározott 176 Ft/üzemóra költség a vállalati költségek fedezetére és ezáltal az érdekelt ajánlatának érvénytelenné nyilvánításának lett volna helye. Az érdekelt a vállalati, vállalatirányítási költség mértékét a kiegészítő indokolások során nem módosította.

49. A nyolcadik kérelmi elemmel kapcsolatosan előadta, hogy számára az érdekelt első indokolása alapján is megállapítható volt, hogy az indokolás 10. pontjában meghatározott összegű „elvárt fedezet” tartalmazza az elérni kívánt haszon mértékét. Az érdekelt által az indokoláskérésben meghatározottaktól eltérő fogalomhasználattal kapcsolatos vita rendezése érdekében az ajánlatkérő a Kbt. 80. § (4) bekezdése alapján további kiegészítő indokolást kért arra vonatkozóan, kérte továbbá, hogy az érdekelt kifejezetten nyilatkozzon arról, hogy a vállalkozói kockázat, illetve a vállalkozói elvárt nyereséget a megjelölt összeg tartalmazza-e. Az érdekelt válaszában megadta, hogy az első indokolásban 17,9 %-ban meghatározott elvárt

fedezet tartalmazza a vállalkozói nyereséget és a képzett vállalkozói tartalékot is. Kiegészítő indokolásban az érdekelt számszerűsítette és korrigálta ezt az árösszetevőt, amelynek eredményeként egyértelműen kimutatásra került, hogy az indokoláskérésben meghatározott vállalkozói elvárt nyereséggel kalkulált. Az érdekelt az indokolások során korrigálta számítási hibáit a bemutatott ún. elvárt fedezet terhére, azonban a módosítás mértéke nem tekinthető jelentősnek, az az indokolás objektivitását és a szerződés ajánlati áron történő teljesíthetőségét nem kérdőjelezi meg.

50. Az ajánlatkérő végül kifejtette, hogy jelen közbeszerzési eljárás előkészítése során a becsült értéket egy üzemóra tekintetében úgy állapította meg, hogy a korábbi közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés adatait vette alapul, figyelembe véve a tényleges teljesítéseket. A beérkezett ajánlatok ajánlati árának aránytalanul alacsonnyá minősítése során nem kizárólag az eljárás becsült érték meghatározása során figyelembe vett adatokra, hanem az eljárás során beérkezett ajánlati árakra, illetve a korábbi eljárás során tett ajánlati árakra is tekintettel volt. Álláspontja szerint nem eredményezhet érvénytelenséget önmagában az a tény, hogy egy ajánlattevő korábbi (jelen esetben 2 évvel ezelőtti) ajánlatától jelentősen kedvezőbb ajánlatot ad ugyanazon ajánlatkérő számára. Az ajánlatkérő álláspontja szerint indokoláskérési kötelezettséget alapoznak meg a kérelmező által felhozott indokok, amelynek eleget tett az eljárás során, amikor az érdekeltől is indokolást kért az ajánlati árának alátámasztására annak ellenére, hogy annak ajánlati ára a becsült értéktől való eltérés mértéke nem éri el a 20 %-ot sem.

51. Kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását, kivéve a harmadik kérelmi elem esetén, ahol elismerte a jogsértés megtörténtét azzal, hogy nem kért további kiegészítő tájékoztatást, felvilágosítást az érdekeltől az ellentmondás tisztázására. E körben kérte a jogsértés bírság kiszabása nélkül történő megállapítását tekintettel arra, hogy annak elkövetése nyilvánvalóan nem szándékos és a jogsértés reparálható.

Az érdekelt nyilatkozatai

52. Előadta, hogy a kérelmező azt feltételezi, hogy minden gazdasági társaság azonos felépítéssel, azonos működési elvek, azonos szervezeti felépítés, azonos díjazási (munkabérfizetési) rendszer, azonos profit-számítási és elvárési elvek mellett működik, amely gondolata az egész beadványt átfogja, ezáltal a piaci verseny alapvető fogalmát figyelmen kívül hagyja. Az érvelésében továbbá egy, a 2019. gazdasági évben 50.810.798.000.-Ft nettó árbevétel elért vállalkozás gazdasági elvárásait, működési elveit kívánja egy 506.758.000.-Ft nettó árbevétel eléri szervezettel szemben támasztani. A kérelmező esetében egy 100x nagyobb árbevételű cégről beszélünk, ezért tudnia kellene, hogy mit jelent ez a szervezeti felépítésben, annak költségeiben, a javadalmazásban, az üzletpolitikában. Az összehasonlítás lehetetlen. A kérelmező továbbá a saját maga által kialakított elvek szerint kívánja az ajánlatkérő feladatát képező indokolás megalapozottságának a metodikáját elbírálni, az ajánlatkérői feladatot a saját maga hatáskörébe kívánja vonni, illetve annak jogszabályban nem rögzített szabályrendszert kíván létrehozni. Úgy ferdíti el az előadását, hogy több esetben azt feltételezi, hogy a jelen közbeszerzési eljárás alapján megkötendő szerződés körében vannak olyan „fix” költségek, amelyek nemcsak, hogy felmerülnek, de teljes költségükben merülnek fel és nem csak az elnyerhető szerződéssel arányosan (vállalatirányítási költség, munkaruha, stb.). Figyelmen kívül hagyja azt az elvárást, hogy az indokolásnak a jelen eljárásban megadott óradíjat kell alátámasztania, illetve, hogy munkavégzés/óradíjelszámolás hiányában költség nem merülhet fel. Továbbá korábbi eljárást kíván összehasonlítani a jelen

közbeszerzési eljárással, de ezt ténylegesen nem teszi meg, vagyis azt a teljessége igénye nélkül, lényeges információk elhallgatása mellett igyekszik az érvelése körébe vonni, így nem hasonlítja össze a beszerzés tárgyát és volumenét, nem hasonlítja össze az érdekelt korábbi eljárásban tett ajánlatának műszaki tartalmát – pl. a kiszállás feltételeit -, és nem veszi figyelembe a saját maga által a nevezett korábbi eljárásban előadott nyilatkozatait sem, amikor is a kiszállás körében korábban rendkívül kedvezőnek nevezhető értéket adott meg, a jelen eljárásban az érdekelt által kialakított rendszerhez hasonló módon.

53. Felhívta a figyelmet, hogy indokolásában is rögzítette, hogy négy azonos munkabért vett alapul az érdekelt és nem számolt azzal a számára kedvező tétellel, hogy Cs. L. szakember korkedvezményes nyugdíjas státuszú, alacsonyabb bruttó (de azonos nettó) munkabérrrel teljes munkaidőben dolgozik, utána (szja-t meghaladóan) adófizetési kötelezettség nem áll fenn, amely alapján 2.038.-Ft/üzemóra költségjövővairás keletkezik, természetesen akkor, amikor a nevezett szakember végez munkát. Ha ezt arányosan nézzük az üzemórákra vetítve számtani átlaggal, akkor ez $(2142,5 \times 2038)$ 4.366.415.-Ft jóvővairás. Az elírást, és számítási hibát érintő kifogásokkal kapcsolatosan előadta, hogy a kérelmező rosszhiszemű állítást tesz. Az érdekelt a maga javára is tévedett, amikor pedig egy költséget újra számolt, azt egy már korábban rögzített és bemutatott és dokumentumokkal – pl. bérkartonok - igazolt elv és módszer alapján tette, nem pedig utólagosan, az ajánlat módosítására pedig sohasem került sor. Végül hangsúlyozta, hogy a kérelmező több helyen feltételezésekbe bocsátkozik. A kiszállási helyek körében olyan számítási módszert határoz meg, amely az ő javát szolgálja, de elismeri, hogy előzetesen nem lehet megjósolni, hogy a munkavégzési szükség hol merül fel, azaz melyek lesznek a tényleges teljesítési helyek. Ez alapján pedig az érvelése teljesen megalapozatlanná válik.

54. Az első és második kérelmi elemeket érintően kifejtette, hogy nem érthető, miért kellene az opciós részt az ajánlattétel során figyelmen kívül hagyni, mivel a kiírás éppen úgy szól, hogy annak figyelembevételével kell az ajánlatot megtenni és az ajánlatkérőnek, annak figyelembevételével kell a közbeszerzés értékét és szabályait is meghatározni. A kérelmező álláspontja felveti azt a kérdést, hogy ha szerinte nem kell az opciós részt figyelembe venni, akkor az ajánlattétele során ezek szerint azt nem tette meg, vagyis 1928 üzemórára egyes költségelemek mellőzésével adott ajánlatot, így már előzetesen elismerve a saját ajánlatának érvénytelenségét. Az érdekelt számára nem érthető az sem, hogy a fix óradíj mennyiséggel mi a problémája a kérelmezőnek. A felhívás 8570 órára kért ajánlatot, ettől teljesen független a lehívási kötelezettség. A lehívási kötelezettség annyit tesz, hogy annak igénybevétele hiányában is fizetési kötelezettsége keletkezik a megrendelőnek. Ha nem 8570 órát számolna egy ajánlattevő, akkor kérdés, hogy hogyan lehetne az egy üzemóra költségét meghatározni, hiszen, ha figyelmen kívül hagyja az opciós részt, akkor azonnal irreálissá válik az ajánlat. A kérelmező nem ad egyértelmű magyarázatot arra, hogy melyek azok a költségek, amelyeket csak 6624 üzemórára lehet számolni.

55. Hangsúlyozta, hogy a költségeket 1 üzemórára kellett vetíteni. Azaz, ha egy kiszállással 6 óra (lehívási minimum) merül fel, akkor annak a kiszálláson túl 6 órányi üzemóradíja lesz, ha egy lehívással 100 órát rendel meg a megrendelő, akkor annak 100 órányi üzemóradíja lesz. Ha a megrendelő nem eszközöl egyetlen lehívást sem pl. 1 hónapig, akkor üzemóradíj és az abba épített költségek nem merülnek fel, a gépeket nem kell használni, azok hasznosíthatók máshol is vagy más szerződés keretében is (pl. kölcsönzés, bérbeadás).

56. Hivatkozott a 17/2020. (VI. 12.) ITM rendelet 1. §-ára és annak mellékletére. Megjegyezve, hogy habár szolgáltatásmegrendelésről van szó, mégsem hagyható figyelmen kívül az építési beruházásokra vonatkozó speciális jogszabály, amely külön is rendelkezik a kérdéskörrel. Ezen rendelet szerint az építőipari rezsioradíj 2020. évre meghatározott, általános forgalmi adó nélküli legkisebb mértéke 4165 forint/óra. Ezen óradíj tartalmazza az alapbért, pótlékokat, járulékokat, szállásköltséget, biztosítási díjat, irányítási költséget, munkaruházat díját, értékcsökkenést, adókat, elvárt eredményt, stb.-stb.. Tehát minden költséget tartalmaz, amelyet megjelölt, vagy amelyre próbált az érdekelt szerint célozni a kérelmező, úgy, hogy ezen költségeknél az érdekelt jóval magasabb összegű költséget mutatott ki, illetve jelentősen magasabb elvárt eredményt.

57. Fenntartotta azon korábbi előadását, mely szerint, ha egy adott szerződés nem merül fel, vagy adott szerződés alapján nincs teljesítés, nincs munkavégzés, nincs lehívott üzemóra mennyiség, akkor ahhoz kapcsolódóan költség nem merülhet fel. Ha egy évben a lehívható üzemórámennyiség teljes mértékben nem kerül lehívásra, akkor az ahhoz kapcsolódó éves költség fel sem merülhet. Ha az üzemórák lehívására évente arányosan kerül sor, akkor az ehhez kapcsolódó költségek a lehívás pillanatában fognak felmerülni, ezért kellett az ajánlatot üzemóra megadni, nem pedig az egész szerződésre átalányként (a felolvasólap nem úgy szövegezte, hogy „nettó Ft/8570 üzemóra (6624 kötelező lehívással)”, hanem „nettó Ft/üzemóra”. A gépbérleti díjknál és karbantartási költségeknél pedig ugyanez a helyzet, rögzítve, hogy az érdekelt a számítását a jelen szerződésre vonatkoztatva végezte el, óradíjra visszaosztva és nem állította, hogy a jelen eljárás szerinti szerződésnek kellene fedeznie a gépek teljes bérleti díját és karbantartási költségeit. A számítás kiindulópontja a hirdetmény, ezen belül pedig a jelen eljárás szerinti szerződés volumene és feltételei voltak.

58. Végül az érdekelt előadta, hogy a vállaltirányítási költséget egy évre vetítve számította, de ha nem egy éven belül kerül sor a teljes lehívásra, akkor az egy éves költség fel sem merül. A kérelmező álláspontja mellett azt szeretné, ha a lehívástól függetlenül több évre merüljön fel a vállaltirányítási költség és nem számol azzal, hogy ha nincs igénybevétel, akkor nem merülhet fel költség sem, nincs óradíj, amely a költségelemet tartalmazná.

59. A harmadik kérelmi elem esetében fenntartotta a gépek helyszínre történő jutása körében levezetett képletet és számítását. Átlagos távolságot vett figyelembe, mivel nem lehet meghatározni, hogy hol kerül sor a teljesítésre. Ezen túl a NAV által közzétett üzemanyagdíjjal számolt, útdíjak nélkül (mivel az nem merül fel), és helyesen a fogyasztási adatok szerint rögzítette, nincs számítási hiba. Elismerte ugyanakkor, hogy a viszonyítási egységet tévesen jelölte meg. Nem 22 liter gázolaj/óra, hanem 22 liter gázolaj/kiszállás. A számítás helyes, egy elírásról van szó kizárólag. A nevezett gépek 20 km/óra sebességgel tudnak közúton közlekedni, üzemanyag felhasználásuk 22 liter gázolaj/kiszállás, mely a NAV 2021 áprilisára meghatározott üzemanyagaival (346.-FT/l) 40 kilométerre vetítve 8.304.-forint. Az adatokat tehát helyesen adta meg: nem 44 literrel kell számolni, hanem 22 literrel, e körben legfeljebb felvilágosításkérésnek lenne helye, de semmiképp sem az ajánlat érvénytelenítésének.

60. A negyedik kérelmi elemnél (bérköltségek) fenntartotta a korábban előadottakat, illetve ismételten hangsúlyozta, hogy a kérelmező nem hivatkozott arra (az érdekelt által indokolásaiban is rögzített adata), hogy ha a „megajánlott” szakemberek tényleges munkabérét venné alapul az érdekelt az indokolás során, akkor a munkabér költség kisebb lenne, mint amit az érdekelt kimutatott, ami jóváírás-ként jelentkezne az előnyére. Négy azonos munkabért vett alapul és nem számolt azzal a számára kedvező tétellel, hogy Cs. L.

szakember karkedvezményes nyugdíjas státuszú, alacsonyabb bruttó (de azonos nettó) munkabérral teljes munkaidőben dolgozik, utána (szja-t meghaladóan) adófizetési kötelezettség nem áll fenn. Ennek alapján 2.038.-Ft/üzemóra költségjövőírás keletkezik, természetesen akkor, amikor ő végez munkát (az egyértelműség kedvéért), ha pedig ezt arányosan nézzük az üzemórákra vetítve számtani átlaggal, akkor ez (2142,5x2038) 4.366.415.-Ft jóvőírás.

61. Az ötödik kérelmi elemnél (feltételezett távolságok) fenntartotta, hogy a kérelmező feltételezésekre alapítottna a nyertes ajánlat tekintetében kifejezetten hátrányos adatokat vett figyelembe, úgy, hogy a pontos teljesítési hely nem határozható meg előzetesen, illetőleg egyes távolságokat az érdekelt távolabbi kiindulási helyeitől vett figyelembe.

62. A hatodik és hetedik kérelmi elemek (tétélesen hiányzó költségek) körében visszautalt a minimális építőipari rezsioradíj 2020. évi mértékéről szóló 17/2020. (VI. 12.) ITM rendeletre, illetve az abban rögzített költségek egy órára vetített mértékére. Ez önmagában is a kérelmező indokai cáfolatát adja, emellett pedig felhívja a figyelmet arra, hogy a kérelmező félrevezető számítást alkalmaz, amikor is 36 hónapra vetítve 6642 üzemórára vetíti a költségeket és bontja azt vissza üzemórára, amely érvelése a feltételezés szintjén áll és azt eredményezi, hogy a saját érvelése szerint 1928 üzemóra esetében egyes költségekkel nem is kell számolni, amely érvelése a logika alapvető szabályait mellőzi alkalmazni.

63. A nyolcadik kérelmi elemnél (tartálékkeret és elvárt haszon) megjegyezte, hogy azok mértékének csökkenése nem tesz egy ajánlatot érvénytelenné, kiváltképp, ha a jogalkotó is az elvárt eredmény mértékét már 2 % esetén is elfogadhatónak tartja, amelynél viszont jóval magasabb mértékkal számolt az ajánlattevő.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

64. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a tárgyi uniós értékhatárt meghaladó értékű nyílt közbeszerzési eljárás ajánlattételi felhívását 2020. november 18-án küldte meg közzététel céljából, a Döntőbizottság tehát a Kbt. e napon hatályos előírásai alapján hozta meg döntését.

65. A jogorvoslati kérelem valamennyi elemének tárgyát az képezte, hogy az érdekelt ajánlati ára megfelelő módon került-e indokolásra, melynek megítéléséhez a Döntőbizottságnak az alábbi jogszabályokra figyelemmel kellett eljárni.

66. A Kbt. 72. § (1), (3) és (4) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár

megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabékekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §]. A Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 27. § (2) bekezdése szerint a hatóság gondoskodik arról, hogy a törvény által védett titok (a továbbiakban: védett adat) ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és a személyes adatok védelme biztosított legyen.

67. A Döntőbizottság az Ákr. 27. § (2) bekezdése alapján a határozat szerkesztésekor gondoskodott arról, hogy az érdekelt által megjelölt védett adatnak minősülő tartalmak (első indokolás mellékletét képező bérlapok adattartalma) ne kerüljenek nyilvánosságra.

68. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő akkor köteles indokolást kérni az ajánlattevőtől, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár tekintetében, azaz ha az ajánlatkérő az ár vizsgálata eredményeképpen nem tud arról meggyőződni, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. Ezen esetben az ajánlatkérő olyan adatokra vonatkozóan kér alátámasztott indokolást, amelyek indokolása elemzéséből következően e meggyőződési kötelezettségének eleget tud tenni. Ezen ajánlatkérői kötelezettségteljesítés fényében kell értelmezni a Kbt. 72. § (3) bekezdésének második mondatába foglalt ajánlattevői kötelezettséget: az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Ezen adatcsoportba legfőképpen azon adatok és a rájuk vonatkozó indokolások tartoznak, amelyek az ajánlatkérő meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükségesek, azaz az indokoláskérésben felsorolt adatok. A Kbt. 72. § (3) bekezdésének harmadik mondata alapján az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető, azaz ha az ajánlattevő nem bocsátotta az ajánlatkérő rendelkezésére mindazon adatokat és a rájuk vonatkozó indokolásokat, amelyeket az ajánlatkérő az indokoláskérésben felsorolt, és amelyek az ajánlatkérő azon meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükségesek, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.

69. A tárgyi közbeszerzési eljárás során az ajánlatkérő három alkalommal kért indokolást az érdekelttől ajánlati árával összefüggésben, ezért a Döntőbizottság a fenti megállapításokra is tekintettel a nyolc kérelmi elem esetében az indokolásokban foglalt tények, adatok és kalkulációk megfelelőségének külön-külön, egyedi elemzése előtt azt vizsgálta meg, hogy az érdekelt maradéktalanul teljesítette-e az ajánlatkérő indokoláskérését, azaz az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátotta-e az összes kért adatot és a rájuk vonatkozó indokolásokat.

70. Tekintettel azonban arra, hogy a felek között ebben vita volt, az egyes kérelmi elemeket érintő részletes vizsgálat előtt a Döntőbizottság a közbeszerzési dokumentumok előírásai alapján azt rögzítette, hogy az ajánlattevőknek hogyan kellett ajánlati árukat képeznie.

71. A jelen közbeszerzési eljárás keretmegállapodás megkötésére irányul, a felhívás II.2.4) pontjában és a II.2.11) pontban rögzítette az ajánlatkérő, hogy a szerződés alapján nettó 155.000.000.-Ft értékben fog megrendeléseket adni, további nettó 45.000.000.-Ft értékben ugyanakkor opciós jogot kötött ki. A felhívás II.2.4) pontjában rögzítésre került továbbá, hogy az ajánlatkérő a nettó 155.000.000.-Ft összegben történő megrendelésre kötelezettséget vállal, az ezt meghaladó nettó 45.000.000.-Ft összeg lehívására viszont nem vállalt kötelezettséget. Közölte azt is, hogy az alapmegrendelés esetén megjelölt 6642 üzemóra, valamint az opciós rész esetén megjelölt 1928 üzemóra (összesen 8570 óra) mennyiségek általa prognosztizált adatok, az alapmegrendelés, illetve az opcionális rész esetén sem a 6642, sem az 1928 üzemóra megrendelésére nem vállal kötelezettséget. A felhívás II.2.5) pontja alapján az egyik értékelési részszerzőpont az ajánlati ár volt (95-ös súlysámmal), továbbá a dokumentáció 13. pontja szerint az ajánlati árat „üzemóra díj”-ként kellett megadni a felolvasólapon, amelynek tartalmaznia kellett valamennyi, a teljesítés során az ajánlattevő részéről felmerülő költséget.

72. Fentiek alapján tényként rögzítendő, hogy a felek közötti elszámolás alapját a megrendelő és a későbbi nyertes ajánlattevő szerződéses viszonyában a felolvasólapon közölt nettó üzemóra-díj fogja képezni, amelynek valamennyi költséget tartalmaznia kell, és a megkötendő szerződés alapján nettó 155.000.000.-Ft értékig az ajánlatkérő – a nyertes üzemóra-díjai összegeiben, mint alapszámításokban - lehívási, „megrendelési” kötelezettséget vállalt addig, amíg az üzemóra-díjak és a konkrét üzemórák szorzata a nettó 155.000.000.-Ft keretösszeget el nem éri. Az ajánlatkérő a nettó 155.000.000.-Ft keretösszeget meghaladó opcionális rész (45.000.000.-Ft) lehívására nem vállalt kötelezettséget, annak igénybevétele esetén azonban megrendelésekre szintén addig az időpontig kerülhet sor, amíg az üzemóra-díjak és a ténylegesen teljesített üzemóradíjak szorzata el nem éri a nettó 200.000.000.-Ft keretösszeget.

73. Az ajánlattevőknek úgy kellett tehát ajánlatot tenniük, hogy az fedezetet nyújtson minden költségre akkor is, ha a szerződés időtartama alatt (amely a felhívás II.2.7) pontja szerint 24 hónap, de amennyiben addig a keretösszeg nem merül ki, 36 hónap is lehet) 155.000.000.-Ft, de akkor is, ha az opciós résszel együtt 200.000.000.-Ft értékben került sor megrendelésre. Rögzítendő, hogy az ajánlattevőknek ajánlatuk összeállításakor nem kellett figyelemmel lenniük arra, hogy az ajánlatkérő hány üzemórányi mennyiségben fog megrendelést adni, tekintettel arra, hogy a felhívás vonatkozó részeiben közölt 6642 és 1928 üzemóra-adatok kizárólag tájékoztató jelleggel jelentek meg.

74. Az érdekelt ajánlatának felolvasólapján üzemóra-díjként nettó 20.490.-Ft-ot közölt.

75. A felolvasólapon adott nettó üzemóra-díj a lehívási kötelezettséggel terhelt keretösszeg (155.000.000.-Ft) esetében minimum 7564 üzemóra, az opciós összeg (155.000.000.-Ft + 45.000.000.-Ft) esetében maximum 7564 + 2196 üzemóra teljesítést jelent/jelenthet. A Döntőbizottság megállapítja, hogy az érdekeltnek minimum 7564 és maximum 9760 üzemóra közötti megrendelésre kellett az ajánlati árat meghatározni 24-36 hónapra, vagyis az általa számolt „worst case scenario” elv esetében (a lehető legrosszabb esetben) 155.000.000.-Ft/36 hó vállalt lehívási kötelezettségre 7565 üzemóra munkát teljesít,

a legjobb esetben pedig 200.000.000.-Ft/24 hó vállalt lehívási kötelezettségre 9761 üzemóra munkát teljesít az érdekelt.

76. Az első és második kérelmi elem tárgyát az képezte, hogy az ajánlati ár nem megalapozott a tervezett üzemóra mennyiség téves visszaosztása miatt a vállalatirányítási költség, valamint a gépbérleti díjak és a gépek karbantartási költségei esetén.

77. Az első kérelmi elem körében rögzítendő, hogy az első indokolás 8. pontja szerinti vállalatirányítási költségek esetén az érdekelt úgy számolt, hogy egy évben ebből a projektből 1.510.000.-Ft bevétele várható, amelyet elosztott a felhívás szerint várható üzemórák (8570) számával, így a vállalatirányítási költségek 176.-Ft-ot tesznek ki egy üzemórára vetítve. A Döntőbizottság egyetértett a kérelmezővel abban, hogy az érdekelt ajánlati ára kalkulációjakor olyan tényezőt vett alapul, amelynek figyelembe vehetősége, tervezhetősége a költségek között a közbeszerzési dokumentumok előírásaiból nem következett, vagyis az üzemóra-díjat az érdekelt úgy kalkulálta, hogy 8570.-Ft üzemórával számolt ennek során. A harmadik indokolás 3. pontjában írtakra tekintettel, de az érdekelt jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozatából egyébként az következik, hogy a teljes ajánlati ár kalkulációja során azzal számolt, hogy 8570 órányi szolgáltatást kell majd teljesítenie, amikor kifejtette, hogy a „felhívás 8570 órára kért ajánlatot”.

78. A vállalatirányítási költségek esetén tetten érhető, ugyanakkor valójában az egész ajánlatadást átható félreértés alapján azonban nem feltétlenül jelenthető ki, hogy a szerződés nem teljesíthető az adott ajánlati áron. A Döntőbizottság álláspontja szerint, ha az érdekelt 8570 óra teljesítéssel számolt, és erre a mennyiségre adott ajánlatot, önmagában emiatt nem jelenthető ki, hogy az ajánlatkérő nettó 155.000.000.-Ft értékig történő megrendelése esetén az érdekelt által adott ajánlati áron a szerződés nem megvalósítható. Ebben az esetben ugyanis az érdekelt által adott nettó 20.490.-Ft üzemóra-díj számításával 7564 órányi feladatellátás lesz teljesíthető. Amennyiben azonban az ajánlatkérő él a további nettó 45.000.000.-Ft összegű megrendelésekkel – és erre a közbeszerzési dokumentumok alapján joga van – az érdekelt üzemóradíja alapján 9760 óra feladatellátásra lenne lehetőség, amelyet az érdekelt indokolása szerint nem kalkulált, ez esetben felmerül, hogy a szerződés nem lesz teljesíthető az ajánlat szerinti üzemóradíjon.

79. Az érdekelt továbbá indokolása során tévesen számolt a 8570 óraszám egy év alatti lehívásával, ehelyett a szerződés általa teljesíthetőségét a három éves időtartamra kellett volna bemutatnia. Az ajánlatkérő már az első indokolás 8. pontja alapján észlelhette, hogy a vállalatirányítási költséget az érdekelt egy évre vonatkozóan kalkulálta, ehhez képest a harmadik indokolás 3. pontja alapján az derült ki a számára, hogy a 8570 üzemórányi megrendelés teljesíthetőségét – a vállalatirányítási költségek tekintetében – vetítette egy évre: „éves mértéket vett alapul az indokolás, azonban az összes szerződés szerinti üzemórára”, majd kifejtette, hogy a „költségelem üzemórára vetítve került meghatározásra, osztószámként pedig 8580-at alkalmazott, hiszen a 1510 ezer forint elosztva 8580-al az 176.” A harmadik indokolásban az érdekelt rögzítette továbbá, hogy „egy olyan tényező van, ami fixnek tekinthető a tervezés során, ez pedig az üzemóraszám, ami 8570.” A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérőnek különösen az első, de legfőképp a harmadik indokolásban közölt adatok alapján a Kbt. 72. § (3) bekezdése alkalmazásával további indokolást kellett volna kérnie arról, hogy a három éves időtartamra vetített vállalatirányítási költségek a nettó üzemóradíj mekkora részét képezik, arra is figyelemmel, hogy a közbeszerzési dokumentumok alapján nem kerül munkavégzésre sor 8570 óraszámban.

80. Fentiekre tekintettel a jogorvoslati kérelem első kérelmi eleme körében a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 72. § (3) bekezdés első mondatát, mert annak érdekében, hogy az ajánlati ár megalapozottságáról meggyőződhessen, a vállalatirányítási költségek felolvasólapon szereplő üzemóradíjba történő beépülése tekintetében további kiegészítő indokolást kellett volna kérnie az érdekelttől.

81. Az második kérelmi elem körében rögzítendő, hogy az első indokolás 4. és 6. pontjában az érdekelt úgy nyilatkozott, hogy a gépek bérleti költsége üzemóránként 2.216.-Ft, a szervíz költség 1.411.-Ft üzemóránként. Az ajánlat alapján ismert, hogy az érdekelt négy kotrógépet tervez igénybe venni - kapacitást nyújtó szervezettől - a tárgyi szerződés teljesítése során. Az indokolás 4. pontjában egy kotrógép havi bérleti díját osztja vissza 22 munkanapra napi 8 óra munkavégzéssel (176 óra). A 6. pontban a karbantartás egy éves költségét bontja vissza hasonlóan havi 22 munkanapra, majd napi 8 óra munkavégzésre. A Döntőbizottság megállapította, hogy mindkét esetben az érdekelt így csak évi 2112 üzemórával (12 hó x 176 óra) számol, szemben a vállalatirányítási költségnél alkalmazott évi 8570 üzemórával. A Döntőbizottság álláspontja szerint a 4. és 6. pontokban szereplő indokolásban kifejtettek, óraszámok nincsenek összhangban a 8. pontban használt üzemórászámmal, valamint a keretösszeg alapján a megajánlott üzemóradíj visszaosztásával adódó üzemóra számmal.

82. Fentiekre tekintettel a jogorvoslati kérelem második kérelmi eleme körében a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 72. § (3) bekezdés első mondatát, mert annak érdekében, hogy az ajánlati ár megalapozottságáról meggyőződhessen, a fenti ellentmondásra tekintettel a gépekkel kapcsolatos költségek felolvasólapon szereplő üzemóradíjba történő beépülése tekintetében további kiegészítő indokolást kellett volna kérnie az érdekelttől.

83. A harmadik kérelmi elem esetén a kérelmező az ajánlati ár alátámasztottságát vitatta a gépek helyszínre jutásával kapcsolatos költség hibás számítása miatt.

84. Az érdekelt első indokolása 7. és 9. pontjában nyilatkozott, hogy a gépek üzemanyag felhasználása 22 liter gázolaj/óra, és erre tekintettel határozta meg a 40 km-es úton, ha 20 km/h átlagsebességgel haladnak, a 346.-Ft/l gázolajár alapul vételével az üzemanyagköltséget. Az ajánlatkérő elismerte a számítási hibát, az érdekelt ugyanakkor arra hivatkozott a jogorvoslati eljárás során, hogy az indokolásban elírás történt.

85. A Döntőbizottság álláspontja szerint az, hogy az érdekelt az üzemanyagköltséget érintően hibát követett el a kalkulációban, az ajánlatkérő számára az első indokolás alapján is felismerhető volt. Önmagában azonban az, hogy az üzemanyagköltség számításánál az érdekelt tévedett, nem jelenti egyébként, hogy az ajánlat a közölt áron nem teljesíthető. Az ajánlatkérőnek a Kbt. 72. § (3) bekezdése alkalmazásával további indokolást kellett volna kérnie az érdekelttől, hogy a nettó üzemóradíj gépek helyszínre jutásával kapcsolatos részelemét mutassa be arra is figyelemmel, hogy amennyiben a gépek 22 litert fogyasztanak óránként, és átlagsebességük 20 km/h, a 40 km-re vetített fogyasztásuk ellenértéke nem lehet 8.304.-Ft.

86. Fentiekre tekintettel a jogorvoslati kérelem harmadik kérelmi eleme körében a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 72. § (3) bekezdés első mondatát, mert annak érdekében, hogy az ajánlati ár megalapozottságáról meggyőződhessen, a gépek helyszínre jutásával kapcsolatos költségek számításának helyessége tekintetében további kiegészítő indokolást kellett volna kérnie az érdekelttől. A Döntőbizottság nem

vizsgálta az érdekelt azon jogorvoslati eljárásban előadott álláspontját, amely szerint az első indokolásban elírás történt, mert a gépek fogyasztása nem 22 liter/óra, hanem 22 liter/kiszállás, mert az indokolás esetleges ajánlattevői módosításának elfogadhatóságát, illetve az adat megalapozottságát a kiegészítő indokolás ismeretében az ajánlatkérőnek kell értékelnie és annak alapján megfelelő döntést hoznia.

87. A negyedik kérelmi elem annak megállapítására irányult, hogy az ajánlati ár nem megalapozott a bérköltsegeknél a helyszíni kiszállás és a pótlékok figyelmen kívül hagyása miatt.

88. Az ajánlatkérő 2021. március 10-i indokoláskérésében kérte az érdekeltet, hogy az élőmunka-ráfordítás mértékét mutassa be indokolásában, aki első indokolásának 5. pontjában közölte többek között, hogy a munkabéreket napi 8 órára vonatkoztatva számolta ki. Ezt követően, a 2021. március 22-i indokoláskérésben az ajánlatkérő kérte az érdekeltet a gépkezelők költségeként megadott összeg részletezésére, ezek között egyértelműen szerepelt azon követelmény, hogy az indokolás terjedjen ki arra, hogy a bérkölttség esetében vettek-e figyelembe bérpótlékot.

89. Rögzítendő, hogy a második indokolás nem tartalmazott bérpótlékokra vonatkozó adatközlést, az ajánlatkérő számára tehát nem volt megismerhető, hogy az érdekelt ajánlati árában mely módon jelennek meg ezek ellenértékei. A Kbt. 72. § (3) bekezdés első mondata szerint az ajánlatkérő azért kér kiegészítő indokolást az ajánlattevőtől, hogy a már benyújtott indokolása elfogadhatóságát megítélhesse. Ebből az következik, hogy az ajánlatkérő, amikor sem előzetes vitarendezési,- sem jogorvoslati kérelemmel nem vitatott módon kiegészítő indokolást kért a bérpótlékokat illetően az érdekelttől, nem volt abban a helyzetben, hogy az első indokolás, illetve az annak mellékletét képező üzleti titokká minősített bérlapok alapján az ajánlati ár megalapozottságáról meggyőződhesen. A Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti kiegészítő indokoláskérés alkalmazása az ajánlatkérő számára nem parttalan kötelezettség, ugyanis a jogszabály alapján az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani, annak érdekében, hogy az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.

90. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a második indokolás alapján nem került abba a helyzetbe, hogy az ajánlati ár megalapozottsága tekintetében döntést hozzon, ugyanis a bérpótlékokra vonatkozó adattartalom nem került részére előterjesztésre. Az, hogy a bérpótlék felmerül-e, vagy az érdekelt által a jogorvoslati eljárásban kifejtettek alapján „más foglalkoztatási formák” miatt nem, lényeges kérdés, arra is figyelemmel, hogy a közbeszerzési dokumentumok részét képező szerződéstervezet 5.6. pontja szerint lehetséges munkavégzés pihenőnapon, továbbá lehet napi 24 órás is. A Kbt. 72. § (3) bekezdés utolsó mondata alapján az ajánlat érvénytelenné nyilvánításáról kellett volna döntenie az ajánlatkérőnek, tekintettel arra, hogy a második indokolásig benyújtott információk nem indokolták megfelelően, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető, továbbá nem volt lehetőség annak alapján arra sem, hogy a Kbt. 72. § (4) bekezdése szerinti feltételeknek való megfelelésről az ajánlatkérő meggyőződhesen.

91. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság a negyedik kérelmi elem körében megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 72. § (3) bekezdés utolsó mondatát azzal, hogy elmulasztotta az ajánlat érvénytelenné nyilvánítását.

92. Az ötödik kérelmi elem tárgya az ajánlati ár megalapozatlansága volt a kotrógépek által a munkavégzési helyre történő eljutás érdekében megtett távolság alulszámítása miatt.

93. Az első indokolás 9. pontjában szerepelt, hogy az érdekelt ajánlata összeállítása során azzal számolt, hogy a gépek helyszínre történő kiszállásakor oda-vissza 40 km-t tesznek meg. Mindezeket a kérelmező a 2021. május 7-én benyújtott előzetes vitarendezési kérelmében vitatta, ahol részletesen ismertette, hogy a 20 km-es helyszíni távolságok álláspontja szerint légvonalban értendő, amennyiben (többnyire szerinte alsóbb rendű) utakon történik a közlekedés, a gépek által megtett távolságok az indokolásban közöltekénél jóval magasabbak lehetnek. Az ajánlatkérő által az előzetes vitarendezési kérelem benyújtását követően kiadott indokoláskérésben a távolságok figyelembevételével kapcsolatos kérdés nem szerepelt.

94. A Kbt. 72. § (3) bekezdés első mondata az ajánlatkérő számára lehetővé teszi további indokolás kérését, amennyiben a korábbi indokolás elfogadhatósága kétséges. Ezzel összefüggésben a normaszöveg második mondata az ajánlattevő kötelezettségévé teszi az ajánlati ár megalapozottságra érdekében minden tény, adat, kalkuláció rendelkezésre bocsátását annak érdekében, hogy az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. A Döntőbizottság álláspontja szerint a nettó üzemóradíj jelentős részét képező helyszíni kiszállás költségeleme szempontjából jelentőséggel bírt, hogy az érdekelt hozzávetőlegesen mekkora távolsággal számolt akkor, mikor a gépek tárolási helye és a munkavégzési hely közti utat kalkulálta. A kérelmező előzetes vitarendezési kérelmében közölt adatok továbbá alkalmasak voltak arra, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (3) bekezdés második mondata alapján kérdést intézzon az érdekelt részére azzal összefüggésben is, hogy az előzetes vitarendezési kérelem alapján előadottakra tekintettel hogyan kell értelmezni a kiszállási költségekre vonatkozó indokolását.

95. Fentiekre tekintettel a jogorvoslati kérelem ötödik kérelmi eleme körében a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 72. § (3) bekezdés első mondatát, mert annak érdekében, hogy az ajánlati ár megalapozottságáról meggyőződhesse, a gépek helyszínre jutásával kapcsolatos költségek számításának helyessége tekintetében további kiegészítő indokolást kellett volna kérnie az érdekeltől. A Döntőbizottság nem vizsgálta a kérelmező jogorvoslati kérelmében feltüntetett távolságok helyességét, mert egyetértett az ajánlatkérővel abban, hogy azok akár feltételezések is lehetnek. Ugyanakkor a felvetések közbeszerzési eljárásban történő ajánlatkérő tudomására jutása alkalmas lett volna további indokoláskérésre a távolságokkal kapcsolatos érdekelti kalkulációt illetően, amelyekkel összefüggésben egyébként az érdekelt a jogorvoslati eljárás során sem fejtette ki részletes álláspontját.

96. A hatodik kérelmi elem annak megállapítására irányult, hogy az ajánlati ár nem megalapozott azért, mert a biztosítási díj ajánlati árba történő beépítésére az érdekelt erre vonatkozó indokoláskérés ellenére sem tért ki.

97. Az ajánlatkérő 2021. március 10-i indokoláskérésében szerepelt többek között, hogy az indokolásban kerüljön bemutatásra „egy üzemóra vonatkozóan [...] különösen: vállalati költségek: [...] biztosítási díjak, stb.” Rögzítendő, hogy az első indokolás nem tartalmazott biztosítási díjakkal kapcsolatos adatokat, az ajánlatkérő számára tehát nem volt megismerhető, hogy az érdekelt ajánlati árban mely módon jelenik meg annak ellenértéke. Jelen kérelmi elem esetében is irányadónak tartja a Döntőbizottság azon álláspontját, mely szerint a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő azért kér indokolást az ajánlattevőtől, hogy megítélje, hogy az adott áron a szerződés teljesíthető-e. Ebből az következik, hogy az

ajánlatkérő, amikor sem előzetes vitarendezési,- sem jogorvoslati kérelemmel nem vitatott módon indokolást kért, szeretett volna többek között arról is meggyőződni, hogy a biztosítási díjak beépülnek-e, illetve amennyiben igen, mely módon épülnek be az ajánlati árba. Figyelemmel kell lenni ugyanakkor arra is, - és e körben a Döntőbizottság osztotta az ajánlatkérő álláspontját -, hogy az indokoláskérésben nem kifejezetten a biztosítási díjakat, hanem általánosságban a vállalati költségeket kérte bemutatni az ajánlatkérő. Elfogadható tehát az indokoláskérés olyan értelmezése, hogy az ajánlatkérő nem kérte a vállalati költségek megbontását, ehelyütt egy, valamennyi vállalati költséget – köztük a biztosítási díjat is – tartalmazó összeget kért közölni. Így, amennyiben a vállalati költséget az érdekelt közölte – és az első indokolás 8. pontjában ezt megtette – önmagában nem lesz jogsértő az indokolás azért, mert külön nem tért ki a biztosítási díjra még akkor sem, ha a felhívás III.2.2) pontja valóban előírta felelősségbiztosítás kötését, mert annak költségei önálló értékelését, részletezését sem a közbeszerzési dokumentumok, sem az ajánlatkérő indokolásai konkrétan nem követelték meg.

98. Erre vonatkozó ajánlatkérői előírás hiányában a Döntőbizottság tehát nem tartotta jogsértőnek azt, hogy a biztosítási díj egy üzemóradíjra jutó összege nem került az indokolásban közlésre, ezért a hatodik kérelmi elemet, mint alaptalant elutasította.

99. A hetedik kérelmi elem arra irányult, hogy a vállalati költségek tartalma hiányos volt, több, a kérelmező által példálózó jelleggel említett költségelemet a vállalati költség – alacsony összege miatt – egyszerűen nem tartalmazhatott.

100. A Döntőbizottság megállapította, hogy a hetedik kérelmi elem érdemi elbírálásának eljárásjogi akadályát képezi, hogy fentebb, az első kérelmi elem vizsgálata során a Döntőbizottság arra jutott, hogy a vállalatirányítási költségek esetén az érdekelt tévesen számolt a 8570 óraszám egy év alatti lehívásával, ehelyett a szerződés általa teljesíthetőségét a három éves időtartamra kellett volna bemutatnia. Kimondásra került ugyanott, hogy az ajánlatkérőnek a vállalatirányítási költséget illetően a Kbt. 72. § (3) bekezdése alkalmazásával további indokolást kellett volna kérnie arról, hogy a három éves időtartamra vetített vállalatirányítási költségek a nettó üzemóradíj mekkora részét képezik, arra is figyelemmel, hogy a közbeszerzési dokumentumok alapján nem kerül munkavégzésre sor 8570 óraszámban.

101. A Döntőbizottság álláspontja szerint a tévedésen alapuló érdekelti kalkuláció következtében nem foglalható állás a kérelmi elem tárgyává tett kérdésben, ugyanis feltehető, hogy amennyiben az érdekelt az ajánlatkérő kiegészítő indokoláskérése alapján kalkulációját javítja, a vitatott részösszeg is változik.

102. A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével. Az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja szerint a hatóság az eljárást megszünteti, ha az eljárás okafogyottá vált.

103. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján a jogorvoslati eljárást a hetedik kérelmi elem tekintetében – okafogyottság miatt – megszüntette.

104. A nyolcadik kérelmi elem tárgyát az ajánlati ár megalapozatlansága képezte az elvárt fedezet tartalékkerete és a vállalkozói nyereség „alulszámítása” miatt.

105. Az ajánlatkérő 2021. május 12-i indokoláskérése 1. pontjában kérte az érdekeltet, hogy „mutassa be az „elvárt fedezet” tartalmát”, kérte továbbá, hogy „kifejezetten nyilatkozzon arról, hogy a vállalkozói kockázatot, illetve a vállalkozói elvárt nyereséget a megjelölt összeg tartalmazza-e.” A harmadik indokolás 5. pontjában az érdekelt az ajánlatkérő kérésének eleget tett, mikor meghatározta a „tervezett fedezet” mértékét (3.005.-Ft/üzemóra) és közölte, hogy a „tervezett fedezet” tartalékkeretből (874.-Ft) és nyereségből (2.131.-Ft) tevődik össze. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy a Kbt. rendszerében visszerhes szerződés megkötésére kerül sor, ezért amennyiben az ajánlati ár kimutathatóan tartalmaz pozitív nyereséget, a nyereség alacsony mértéke önmagában nem alapozza meg annak kimondását, hogy a szerződés a közölt ajánlati áron nem teljesíthető. A kérelmező több, az érdekelt által külön ki nem mutatott, de a kérelmező által valószínűsíthetően mégis felmerülő költségelemre tekintettel azzal érvelt, hogy a tartalékkeretet esetleg alacsonyabb arányban kellene figyelembe venni. Mindezen feltételezések azonban nem változtatnak azon, hogy az érdekelt tartalékkerettel számolt, és mivel a kérelmező sem állította, hogy a tartalékkeret oly mértékben alultervezett, hogy nem is jelenhet meg az árképzésben, a Döntőbizottság nem látott okot sem az ajánlati ár megalapozatlansága miatti érvénytelenség, sem további ajánlatkérői indokoláskérés jogkövetkezménye alkalmazhatóságára. Azt az érvet továbbá, hogy a nyereség nettó üzemóradíjból történő levonását követően a fennmaradó összeg alapján a feladatellátás nem térül meg, önmagában nem vizsgálta a Döntőbizottság, tekintettel arra, hogy fentebb hét kérelmi elem tárgyát képezte annak értékelése, hogy az érdekelt ajánlati árán a szerződés egyébként teljesíthető-e.

106. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság a nyolcadik kérelmi elemet, mint a alaptalant elutasította.

107. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján az alaptalan hatodik és nyolcadik kérelmi elemeket elutasította, a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján az első, második, harmadik, negyedik és ötödik kérelmi elemek tekintetében megállapította a jogsértést, és a hetedik kérelmi elem tekintetében a jogorvoslati eljárást a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján megszüntette.

108. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alkalmazásával megsemmisítette az ajánlatkérő által 2021. április 30-án megküldött jogsértő tartalmú összegezt, valamint valamennyi az ajánlatkérő által ezt követően hozott döntést.

109. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

(4) A (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének – továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának – megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
  - b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
  - c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
  - d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
  - e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
  - f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat
- figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

110. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján a rendelkező részben közölt összegű bírságot szabta ki, melynek során megállapította, hogy a megvalósított jogsérelem súlyosnak minősül, tekintettel arra, hogy olyan ajánlattevő ajánlatát nyilvánította az ajánlatkérő érvényessé, amelynél ennek feltételei nem álltak fenn a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján. A Döntőbizottság azt is figyelembe vette, hogy a jogsértés a jogsértő eljárást lezáró döntés megsemmisítésével reparálható. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (11) bekezdésében szereplő előírásokra tekintettel a bírság összegének megállapítása során figyelembe vette a közbeszerzési eljárás becsült értékét, amely nettó 200.000.000.-Ft, ugyanakkor, mivel nem merültek fel a beszerzés tárgyával összefüggő speciális körülmények, a Kbt. 165. § (11) bekezdés b) pontja első fordulatában rögzített feltételt önmagában nem értékelte. Mindezen szempontokat összességében is mérlegelve a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak, amely még mindig jóval alatta marad a Kbt. 165. § (4) bekezdése szerinti maximális mértékének (a bírság a közbeszerzési eljárás becsült értékének 1 %-a). A Döntőbizottság a bírság mértékénél figyelembe vette, hogy a jogsértés az eljárást lezáró döntésre befolyással bírt, nem vette ugyanakkor figyelembe a jelen ügy tényállása szempontjából nem releváns Kbt. 165. § (11) bekezdés d) és f) pontjaiban foglaltakat, valamint nem talált arra utaló körülményt, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt. A bírságösszeg megállapítása körében szintén nem értékelte a Kbt. 165. § (11) bekezdés e) pontjában foglalt feltételt, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárás megindítása és a jogorvoslati eljárás megindítása között álláspontja szerint nem telt el hosszú időtartam.

111. A Döntőbizottság öt kérelmi elem tekintetében helyt adott a jogorvoslati kérelemnek, továbbá egy kérelmi elem tekintetében az eljárást megszüntette, ezért – a kérelemnek helyt adó döntések esetén - az Ákr. 126. § (2) bekezdés b) pontja, valamint a Kbt. 151. § (9) bekezdés második mondata, az eljárás megszüntetése esetén a Kbt. 151. § (8) bekezdése alapján rendelkezett arról, hogy az ajánlatkérő a kérelmező által megfizetett igazgatási szolgáltatási díj Közbeszerzési Hatóság bevételeit képező részét fizesse meg a kérelmező részére, valamint a fennmaradó összeg kérelmező részére történő visszautalásáról döntött. Tekintettel arra, hogy a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem két kérelmi elemét elutasította, az ezek után megfizetett igazgatási szolgáltatási díj a kérelmező terhén marad.

112. A határozat nem érdemi (megszüntető) rendelkezése(i) elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 116. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése, a határozat érdemi rendelkezése(i) közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi

Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2021. július 7.

Dr. Fáry Zoltán sk.
közbeszerzési biztos

Berekméri Ágnes sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Ajánlatkérő képviselője, kizárólag elektronikus úton
2. Kérelmező képviselője, kizárólag elektronikus úton
3. Eljárásban részvételi szándékát jelző fél képviselője, kizárólag elektronikus úton
4. Miniszterelnökség, kizárólag elektronikus úton
5. Közbeszerzési Hatóság Titkársága, kizárólag elektronikus úton